

4. Soṇadaṇḍasuttaṃ သောဏဒဏ္ဍသုတ္တံ

Campeyyakabrāhmaṇagahapatikā စမ္ပေယျကဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ

About Brahmanas and Householders of Campā

တကြ သုဒ္ဓံ ဘဂဝါ စမ္မိယံ ဝိဟရတိ ဂဂ္ဂရာယ ပေါက္ခရဏိယာ တီရေ။ စမ္မာမြို့နေပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့
အကြောင်း

300. Evaṃ me sutam – ekaṃ samayaṃ bhagavā aṅgesu cārikaṃ caramāno mahatā
bhikkhusaṅghena saddhiṃ pañcamattehi bhikkhusatehi yena campā tadavasari.

၃၀၀။ ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ အင်္ဂေသု စာရိကံ စရမာနော မဟတာ ဘိက္ခုသဗေနံ သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္တေ
ဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ ယေန စမ္မိ တဒဝသရိ။

300. Thus have I heard: At one time, the Bhagavā while journeying through the country of Aniga
accompanied by a great company of bhikkhus, came to the town of Campā

၃၀၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ငါးရာမျှသော များစွာသော
ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ အင်္ဂတိုင်း၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော်မူလတ်သော် စမ္မာမြို့သို့ ရောက်တော်မူ၍

Tatra sudamḥ bhagavā campāyaṃ viharati gaggarāya pokkharāṇiyā tīre.

တကြ သုဒ္ဓံ ဘဂဝါ စမ္မိယံ ဝိဟရတိ ဂဂ္ဂရာယ ပေါက္ခရဏိယာ တီရေ။

and stayed by the bank of Lake Gaggarā nearby.

ထိုစမ္မာမြို့အနီး ဂဂ္ဂရာမည်သော ရေကန်၏ ကမ်းနား၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

Tena kho pana samayena soṇadaṇḍo brāhmaṇo campam ajjhāvasati sattussadam
satiṇakatthodakam sadhaññaṃ rājabhoggaṃ raññaṃ māgadha seniyena bimbisārena
dinnam rājadāyaṃ brahmadeyyam.

တေန ခေါ ပန သမယေန သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော စမ္ပံ အဇ္ဈာဝသတိ သတ္တုဿဒံ သတိဏကဋ္ဌောဒကံ
သမညံ ရာဇဘောဂ္ဂံ ရညာ မာဂဓေန သေနိယေန ဗိမ္ဗိသာရေန ဒိန္နံ ရာဇေါယံ ဗြဟ္မဒေယျံ။

At one time, Brahmaṇa Soṇadaṇḍa was the lord of Campā, a densely-populated town
abounding in livestock, fodder, fire-wood, water and grains, which he administered as his
domain, granted him permanently as a royal gift by Seniya Bimbisāra, King of Māgadha.

ထိုစဉ်အခါ၌ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် လူစည်ကား၍ ကျွဲနွားစသည် ပေါများသော မြက် ထင်းရေတို့နှင့် ပြည့်စုံ
သော ဆန်စပါးနှင့် ပြည့်စုံသော မင်းမှရသည့် စည်းစိမ်ဖြစ်သော သေနိယ မည်သောမဂတိုင်းရှင် ဗိမ္ဗိသာရမင်း
သည် ဆုလာဘ်အဖြစ်ဖြင့် အပိုင်စားပေးထားသော စမ္မာမြို့ကို အုပ်ချုပ်၍နေ၏။

301. Assosum kho campeyyakā brāhmaṇagahapatikā – “samaṇo khalu bho gotamo sakyaputto sakyakulā pabbajito aṅgesu cārikaṃ caramāno mahatā bhikkhusaṅghena saddhiṃ pañcamattehi bhikkhusatehi campam anuppatto campāyaṃ viharati gaggarāya pokkharaṇiyā tīre.

၃၀၁။ အသောသုံ ခေါ် စမွေယျကာ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ – “သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမော သကျပုတ္တော သကျကုလာ ပဗ္ဗဇိတော အင်္ဂေသု စာရိကံ စရမာနော မဟတာ ဘိက္ခုသဗေနံ သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ စမ္ပံ အနုပုတ္တော စမ္မိယံ ဝိဟရတိ ဂဂ္ဂရာယ ပေါက္ခရဏိယာ တီရေ။

301. Then the brahmaṇas and householders, the residents of Campā, heard the news (of the Bhagavā) thus: Indeed, friends! Samaṇa Gotama, a Sakyan prince, who had gone forth from the Sakyan clan as a recluse, has been making a tour of the country of Aniga with a large company of bhikkhus numbering five hundred, and is now staying by the bank of Lake Gaggarā near Campā.

၃၀၁။ စမ္မာမြို့နေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် (ဤသို့) ကြားသိလေကုန်၏- "အချင်းတို့ သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသည့် သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းဂေါတမသည် ငါးရာမျှသောများစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ အင်္ဂတိုင်း၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော်မူရာ စမ္မာမြို့သို့ရောက်တော်မူ၍ ဂဂ္ဂရာမည်သော ရေကန်၏ ကမ်းနား၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

Taṃ kho pana bhavantam gotamam evam kalyāṇo kittisaddo abbhuggato – ‘itipi so bhagavā araham sammāsambuddho vijjācaraṇasampanno sugato lokavidū anuttaro purisadammasārathi satthā devamanussānam buddho bhagavā’ti.

တံ ခေါ် ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အဗ္ဗဂ္ဂတော – ‘ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ’တိ။

The good fame and reputation of that Venerable Gotama has spread far and wide. It has been said of him thus: That Bhagavā is worthy of special veneration,(Araham); he truly comprehends the Dhammas by his own intellect and insight (Sammāsambuddha); he possesses Supreme knowledge and the perfect practice of morality (Vijjācaraṇasampanna); he speaks only what is beneficial and true (Sugata); he knows all the three lokas (lokavidū); he is incomparable in taming those who deserve to be tamed (Anuttaropurisadammasārathi); he is the Teacher of devas and men (Satthādevamanysānam); he is the Enlightined One, knowing and teaching the Four Ariya Truths (Buddha); and he is the Most Exalted (Bhagavā).

ထိုအသျှင်ဂေါတမ၏ ကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် (ဤသို့) ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏- 'ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏။ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်းသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သောအကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏။ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနတ္တရော ပုရိသဒမ္မ သာရထိ မည်တော်မူ၏။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏'ဟု ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏။

So imaṃ lokam sadevakam samārakam sabrahmakam sassamaṇabrāhmaṇiṃ pajam sadevamanussam sayam abhiññā sacchikatvā pavedeti.

သော ဣမံ လောကံ သဒေဝကံ သမာရကံ သဗြဟ္မကံ သဿမဏဗြာဟ္မဏိံ ပဇံ သဒေဝမနုဿံ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ပဝေဒေတိ။

Through perfect wisdom he personally realizes the nature of the Universe with its devas maras and brahmas and also the world of human beings with its Samaṇas and brahmaṇas, kings and men, and knowing it by himself through Sabbaññuta-ñāṇa, he expounds on it.

ထို (အသျှင်ဂေါတမ) သည် နတ်နှင့် တကွသော မာရ်နတ်နှင့် တကွသော ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော ဤလောကကို လည်းကောင်း သမဏဗြာဟ္မဏနှင့် တကွသော မင်းများ လူများနှင့် တကွသောသတ္တဝါအပေါင်းကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားတော်မူ၏။

So dhammam deseti ādikalyāṇam majjhekalyāṇam pariyosānakalyāṇam sāttham sabyañjanam kevalaparipuṇṇam parisuddham brahmacariyam pakāseti.

သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိ။

He proclaims the dhammaa which is excellent at the beginning, excellent of the middle and excellent at the end, with richness in meaning and words. He makes clear the completeness and purity of the Noble Practice.”

ထို (အသျှင်ဂေါတမ) သည် အစ၏ကောင်းခြင်း၊ အလယ်၏ကောင်းခြင်း၊ အဆုံး၏ကောင်းခြင်း ရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောတော် မူ၏။ အလုံးစုံပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတော်မူ၏။

Sādhū kho pana tathārūpānaṃ arahataṃ dassanaṃ hotī”ti.

သာဓု ခေါ် ပန် တထာရူပါနံ အရဟတံ ဒဿနံ ဟောတီ”တိ။

It is indeed good to pay respect to such Arahats.

ထိုသို့သဘော ရှိသော ရဟန္တာ (ပုဂ္ဂိုလ်) တို့ကို ဖူးမြော်ခြင်းသည် ကောင်းသည်သာတည်း”ဟု ကြားသိလေ ကုန်၏။

Atha kho campeyyakā brāhmaṇagahapatikā campāya nikkhamitvā saṅghasaṅghī gaṇībhūtā yena gaggarā pokkharaṇī tenupasaṅkamanti.

အထ ခေါ် စမ္ပေယျကာ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ စမ္မိယ နိက္ခမိတွာ သဃ်သဃီ ဂဏီဘူတာ ယေန ဂဂ္ဂရာ ပေါက္ခရဏီ တေနုပသင်္ကမန္တိ။

Then the brahmaṇas and householders, who are the residents of Campā, came out in groups and went together in a body to Lake Gaggarā.

ထိုစဉ်အခါ၌ စမ္မာမြို့နေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် စမ္မာမြို့မှ အစုလိုက် အအုပ်လိုက် ထွက်ကြပြီးလျှင် တစ် ပေါင်းတည်း ဖြစ်ကုန်လျက် ဂဂ္ဂရာမည်သော ရေကန်ဆီသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၏။

302. Tena kho pana samayena soṇadaṇḍo brāhmaṇo uparipāsāde divāseyyaṃ upagato hoti.

Addasā kho soṇadaṇḍo brāhmaṇo campeyyake brāhmaṇagahapatike campāya nikkhamitvā saṅghasaṅghī [saṅghe saṅghī (sī. pī.) saṅghā saṅghī (syā.)] gaṇībhūte yena gaggarā

pokkharaṇī tenupasaṅkamante. Disvā khattaṃ āmantesi – “kiṃ nu kho, bho khatte,

campeyyakā brāhmaṇagahapatikā campāya nikkhamitvā saṅghasaṅghī gaṇībhūtā yena

gaggarā pokkharaṇī tenupasaṅkamantī”ti? “Atthi kho, bho, samaṇo gotamo sakyaputto

sakyakulā pabbajito aṅgesu cārikaṃ caramāno mahatā bhikkhusaṅghena saddhiṃ

pañcamattehi bhikkhusatehi campaṃ anuppatto campāyaṃ viharati gaggarāya pokkharaṇiyā

tīre. Taṃ kho pana bhavantaṃ gotamaṃ evaṃ kalyāṇo kittisaddo abbhuggato – ‘itipi so

bhagavā arahaṃ sammāsambuddho vijjācaraṇasampanno sugato lokavidū anuttaro

purisadammasārathi satthā devamanussānaṃ buddho bhagavā”ti. Tamete bhavantaṃ

gotamaṃ dassanāya upasaṅkamantī”ti. “Tena hi, bho khatte, yena campeyyakā

brāhmaṇagahapatikā tenupasaṅkama, upasaṅkamtivā campeyyake brāhmaṇagahapatike

evaṃ vadehi – ‘soṇadaṇḍo, bho, brāhmaṇo evamāha – āgamentu kira bhavanto, soṇadaṇḍopi

brāhmaṇo samaṇaṃ gotamaṃ dassanāya upasaṅkamissatī”ti. “Evaṃ, bho”ti kho so khattā

soṇadaṇḍassa brāhmaṇassa paṭissutvā yena campeyyakā brāhmaṇagahapatikā

tenupasaṅkami; upasaṅkamtivā campeyyake brāhmaṇagahapatike etadavoca – “soṇadaṇḍo

bho brāhmaṇo evamāha – ‘āgamentu kira bhavanto, soṇadaṇḍopi brāhmaṇo samaṇaṃ gotamaṃ dassanāya upasaṅkamissatī’”ti.

၃၀၂။ တေန ခေါ ပန သမယေန သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော ဥပရိပါသာဒေ ဒိဝါသေယျံ ဥပဂတော ဟောတိ။ အဒ္ဓသာ ခေါ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော စမ္ပေယျကေ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေ စမ္မိယ နိက္ခမိတွာ သဃ်သဃီ [သဃေ သဃီ (သီ. ပိ.) သဃံ သဃီ (သျှာ.)] ဂဏီဘူတေ ယေန ဂဂ္ဂရာ ပေါက္ခရဏီ တေနုပသင်္ကမန္တိ။ ဒိဿာ ခတ္တံ အာမန္တေသိ – “ကိံ န ခေါ၊ ဘော ခတ္တေ၊ စမ္ပေယျကာ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ စမ္မိယ နိက္ခမိတွာ သဃ်သဃီ ဂဏီဘူတာ ယေန ဂဂ္ဂရာ ပေါက္ခရဏီ တေနုပသင်္ကမန္တိ”တိ? “အတ္ထိ ခေါ၊ ဘော၊ သမဏော ဂေါတမော သကျပုတ္တော သကျကုလာ ပဗ္ဗဇိတော အင်္ဂေသု စာရိကံ စရမာနော မဟတာ ဘိက္ခုသဃေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ စမ္ပံ အနုပ္ပတ္တော စမ္မိယံ ဝိဟရတိ ဂဂ္ဂရာယ ပေါက္ခရဏိယာ တီရေ။ တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓော အဗ္ဘုဂ္ဂတော – ‘ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ အနတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ’တိ။ တမေတေ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမန္တိ”တိ။ “တေန ဟိ၊ ဘော ခတ္တေ၊ ယေန စမ္ပေယျကာ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ တေနုပသင်္ကမ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ စမ္ပေယျကေ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေ ဧဝံ ဝဒေဟိ – ‘သောဏဒဏ္ဍော၊ ဘော၊ ဗြာဟ္မဏော ဧဝမာဟ – အာဂမေန္တု ကိရ ဘဝန္တော၊ သောဏဒဏ္ဍောပိ ဗြာဟ္မဏော သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိဿတိ’”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘော”တိ ခေါ သော ခတ္တော သောဏဒဏ္ဍဿ ဗြာဟ္မဏဿ ပဋိဿတော ယေန စမ္ပေယျကာ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ စမ္ပေယျကေ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေ ဧတဒဝေါစ – “သောဏဒဏ္ဍော ဘော ဗြာဟ္မဏော ဧဝမာဟ – အာဂမေန္တု ကိရ ဘဝန္တော၊ သောဏဒဏ္ဍောပိ ဗြာဟ္မဏော သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိဿတိ””တိ။

302. At that time Brahmanā Soṇadaṇḍa was taking his rest for the day in his turreted mansion. From there he saw the Brahmanas and householders, the residents of Campā, coming out in groups and going together in a body to Lake Gaggurā, and so he enquired about it of his counsellor:

"Counsellor! Why are the brahmanas and householders, the residents of Campā, coming out in groups and going together in a body to Lake Gaggurā?

Sir! Samaṇa Gotama, a Sakayan prince who had gone forth from the Sakyan Clan as a recluse, has been making a tour of the country of Angā, with a large company of bhikkhus numbering five hundred, and is now staying by the bank of Lake Gaggurā near Campā. The Venerable .Gotama's good fame and reputation has spread far and wide in this way:

That Bhagavā is worthy of special veneration (Araham); he truly comprehends all the Dhammas by his own intellect and insight (Sammāsambuddha); he possesses supreme knowledge and perfect practice of morality (Vijjācaranasampanna), he speaks only what is beneficial and true (Sugata); he knows all the three lokas (Lokavidū); he is incomparable in

taming those who deserve to be tamed (Anuttaropurisadamma-sārathi); he is the Teacher of devas and men (Satthādevamanusānam); he is the Enlightened One, knowing and teaching the Four Noble Truths (Buddha); and he is the Most Exalted. (Bhagavā)

Sir! the people are going to see the Venerable Gotama! Consellor! If that be so go and tell the brahmaṇas and householders, the residents of Campā, “please wait for Brahmaṇa Soṇadaṇḍa who will also be going to see Samaṇa Gotama.

Saying, “Very well, Sir,” the Counsellor went to the Brahmaṇas and householders, the residents of Campā, and said:

Friends! please wait! Brahmaṇa Sonadaṇḍa has sent word to you that he is also going to see Samaṇa Gotama.

၃၀၂။ ထိုစဉ်အခါ၌ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် ပြာသာဒ်ထက်၌ နေအချိန် လျောင်းစက်လျက်ရှိ၏။ ထိုသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် စမ္မာမြို့မှ အစုလိုက် အအုပ်လိုက် ထွက်ကြပြီးလျှင် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ကုန်လျက် ဂဂရာမည်သော ရေကန်ဆီသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်သော စမ္မာမြို့နေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့ကို

--

မြင်သော် အမတ်အား၇ ဤသို့ မေး၏- "အမတ် စမ္မာမြို့နေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် စမ္မာမြို့မှ အစုလိုက် အအုပ်လိုက်ထွက်ကြပြီးလျှင် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ကုန်လျက် ဂဂရာမည်သော ရေကန်ဆီသို့ အဘယ်ကြောင့် ချဉ်းကပ်ကုန်သနည်း"ဟု မေး၏။

အသျှင်သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသည့် သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းဂေါတမသည် ငါးရာမျှသော များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ အင်္ဂတိုင်း၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော်မူရာ စမ္မာမြို့သို့ ရောက်တော်မူ၍ ဂဂရာမည်သော ရေကန်၏ ကမ်းနား၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူပါ၏။ ထိုအသျှင်ဂေါတမ၏ကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် (ဤသို့) ပျံ့နှံ့၍ ထွက်ပါ၏- "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏။ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏။ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏"ဟု ပျံ့နှံ့၍ ထွက်ပါ၏။

ထိုသူတို့သည် ထိုအသျှင်ဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ကြပါကုန်၏ဟု (အမတ်က ပြန်ကြား၏)။

အမတ် သို့ဖြစ်လျှင် စမ္မာမြို့နေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့ထံ ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင်တို့ ဆိုင်းငံ့ ကြပါဦး၊ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည်လည်း ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ပါလိမ့်မည်ဟု သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားက မှာကြားလိုက်ပါသည်" ဟူ၍ ပြောကြားချေလော့ဟု (မိန့်ဆို၏)။

"အသျှင်ကောင်းပါပြီ"ဟု ထိုအမတ်သည် သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် စမ္မာမြို့နေပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ စမ္မာမြို့နေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့အား ဤစကားကိုပြောဆို၏။ "အသျှင်တို့ ဆိုင်းငံ့ကြပါဦး၊ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည်လည်း ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ပါလိမ့်မည်ဟု သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားက မှာကြားလိုက်ပါသည်" ဟူ၍ ပြောဆို၏။

Sonadaṇḍaguṇakathā သောဏဒဏ္ဍဂုဏကထာ

Of Sonadaṇḍa's Virtues သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၏ ဂုဏ်ကို ပြဆိုရာ

303. Tena kho pana samayena nānāverajjakānaṃ brāhmaṇānaṃ pañcamattāni brāhmaṇasatāni campāyaṃ paṭivasanti kenacideva karaṇīyena. Assosum kho te brāhmaṇā – “soṇadaṇḍo kira brāhmaṇo samaṇaṃ gotamaṃ dassanāya upasaṅkamissatī”ti. Atha kho te brāhmaṇā yena soṇadaṇḍo brāhmaṇo tenupasaṅkamiṃsu; upasaṅkamitvā soṇadaṇḍaṃ brāhmaṇaṃ etadavocum – “saccaṃ kira bhavaṃ soṇadaṇḍo samaṇaṃ gotamaṃ dassanāya upasaṅkamissatī”ti? “Evaṃ kho me, bho, hoti – ‘ahampi samaṇaṃ gotamaṃ dassanāya upasaṅkamissāmī’”ti.

“Mā bhavaṃ soṇadaṇḍo samaṇaṃ gotamaṃ dassanāya upasaṅkami. Na arahati bhavaṃ soṇadaṇḍo samaṇaṃ gotamaṃ dassanāya upasaṅkमितum. Sace bhavaṃ soṇadaṇḍo samaṇaṃ gotamaṃ dassanāya upasaṅkamissati, bho soṇadaṇḍassa yaso hāyissati, samaṇassa gotamassa yaso abhivaḍḍhissati. Yampi bho soṇadaṇḍassa yaso hāyissati, samaṇassa gotamassa yaso abhivaḍḍhissati, imināpaṅgena na arahati bhavaṃ soṇadaṇḍo samaṇaṃ gotamaṃ dassanāya upasaṅkमितum; samaṇotveva gotamo arahati bhavantam soṇadaṇḍaṃ dassanāya upasaṅkमितum.

“Bhavañhi soṇadaṇḍo ubhato sujāto mātito ca pitito ca, saṃsuddhagahaṇiko yāva sattamā pitāmahayugā akkhitto anupakkuṭṭho jātivādena. Yampi bhavaṃ soṇadaṇḍo ubhato sujāto

mātito ca pitito ca, saṃsuddhagahaṇiko yāva sattamā pitāmahayugā akkhitto anupakkuṭṭho jātivādena, imināpaṇgena na arahati bhavaṃ soṇadaṇḍo samaṇaṃ gotamaṃ dassanāya upasaṅkमितुṃ; samaṇotveva gotamo arahati bhavantaṃ soṇadaṇḍaṃ dassanāya upasaṅkमितुṃ.

“Bhavañhi soṇadaṇḍo aḍḍho mahaddhano mahābhogo...pe...

“Bhavañhi soṇadaṇḍo ajjhāyako , mantadharo, tiṇṇaṃ vedānaṃ pāragū sanighaṇḍukeṭubhānaṃ sākharappabhedānaṃ itihāsapañcamānaṃ padako veyyākaraṇo, lokāyatamahāpurisalakkhaṇesu anavayo...pe...

“Bhavañhi soṇadaṇḍo abhirūpo dassanīyo pāsādiko paramāya vaṇṇapokkharatāya samannāgato brahmavaṇṇī brahmavacchasī [brahmaḍḍhī (sī.), brahmavaccasī (pī.)] akhuddāvakāso dassanāya...pe...

“Bhavañhi soṇadaṇḍo sīlavā vuddhasīlī vuddhasīlena samannāgato...pe...

“Bhavañhi soṇadaṇḍo kalyāṇavāco kalyāṇavākkaraṇo poriyā vācāya samannāgato vissatṭhāya anelagalāya [anelagalāya (sī. pī.), anelagaḷāya (ka)] atthassa viññāpaniyā...pe...

“Bhavañhi soṇadaṇḍo bahūnaṃ ācariyapācariyo tīṇi māṇavakasatāni mante vāceti. Bahū kho pana nānādisā nānājanapadā māṇavakā āgacchanti bhoto soṇadaṇḍassa santike mantatthikā mante adhiyitukāmā ...pe...

“Bhavañhi soṇadaṇḍo jīṇṇo vuddho mahallako addhagato vayoanupatto; samaṇo gotamo taruṇo ceva taruṇapabbajito ca...pe...

“Bhavañhi soṇadaṇḍo rañño māgadhassa seniyassa bimbisārassa sakkato garukato mānito pūjito apacito...pe...

“Bhavañhi soṇadaṇḍo brāhmaṇassa pokkharasātissa sakkato garukato mānito pūjito apacito...pe...

“Bhavañhi soṇadaṇḍo campamañ ajjhāvasati sattussadamañ satinaḥkaṭṭhodaḥkamañ sadhaññāmañ
rājabhoggaṃ, raññā māgadheṇa seniyena bimbisāreṇa dinnamañ, rājadāyamañ brahmadeyyamañ.
Yampi bhavaṃ soṇadaṇḍo campamañ ajjhāvasati sattussadamañ satinaḥkaṭṭhodaḥkamañ sadhaññāmañ
rājabhoggaṃ, raññā māgadheṇa seniyena bimbisāreṇa dinnamañ, rājadāyamañ brahmadeyyamañ.
Imināpaṅgena na arahati bhavaṃ soṇadaṇḍo samaṇamañ gotamaṃ dassanāya
upasaṅkamituṃ; samaṇotveva gotamo arahati bhavaṃ soṇadaṇḍamañ dassanāya
upasaṅkamitu”nti.

၃၀၃။ တေန ခေါ ပန သမယေန နာနာဝေရဇ္ဇကာနံ ပြာဟ္မဏာနံ ပဉ္စမတ္တာနိ ပြာဟ္မဏသတာနိ စမ္ပယံ ပဋိဝသန္တိ
ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန။ အသောသုံ ခေါ တေ ပြာဟ္မဏာ - “သောဏဒဏ္ဍော ကိရ ပြာဟ္မဏော သမဏံ
ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိဿတိ”တိ။ အထ ခေါ တေ ပြာဟ္မဏာ ယေန သောဏဒဏ္ဍော ပြာဟ္မဏော
တေနုပသင်္ကမိသု; ဥပသင်္ကမိတွာ သောဏဒဏ္ဍံ ပြာဟ္မဏံ ဧတဒဝေါစုံ - “သစ္စံ ကိရ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော သမ
ဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိဿတိ”တိ? “ဧဝံ ခေါ မေ၊ ဘော၊ ဟောတိ - ‘အဟမ္မိ သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿ
နာယ ဥပသင်္ကမိဿာမိ”တိ။

“မာ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိ။ န အရဟတိ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော သမဏံ
ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ။ သစေ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိဿတိ၊
ဘောတော သောဏဒဏ္ဍဿ ယသော ဟာယိဿတိ၊ သမဏဿ ဂေါတမဿ ယသော အဘိဝဓိဿတိ။ ယမ္ပိ
ဘောတော သောဏဒဏ္ဍဿ ယသော ဟာယိဿတိ၊ သမဏဿ ဂေါတမဿ ယသော အဘိဝဓိဿတိ ၊ ဣမိ
နာပင်္ဂေန န အရဟတိ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ; သမဏောတွေဝ ဂေါ
တမော အရဟတိ ဘဝန္တိ သောဏဒဏ္ဍံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ။

“ဘဝဉ္စိ သောဏဒဏ္ဍော ဥဘတော သုဇာတော မာတိတော စ ပိတိတော စ၊ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော ယာဝ သတ္တ
မာ ပိတာမဟယုဂါ အက္ခိတ္တော အနုပက္ကုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေန။ ယမ္ပိ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော ဥဘတော သုဇာတော
မာတိတော စ ပိတိတော စ၊ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ အက္ခိတ္တော အနုပက္ကုဋ္ဌော
ဇာတိဝါဒေန၊ ဣမိနာပင်္ဂေန န အရဟတိ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ; သမ
ဏောတွေဝ ဂေါတမော အရဟတိ ဘဝန္တိ သောဏဒဏ္ဍံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ။

“ဘဝဉ္စိ သောဏဒဏ္ဍော အဗျော မဟဒ္ဓနော မဟာဘောဂေါ။ပေ။။

“ဘဝဉှိ သောဏဒဏ္ဍော အဇ္ဈာယကော ၊ မန္တဓရော၊ တိဏ္ဍံ ဝေဒနံ ပါရဂူ သနိဃဏ္ဍကေဋ္ဌဘာနံ သာက္ခရပ္ပ ဘေဒနံ ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ ပဒကော ဝေယျာကရဏော၊ လောကာယတမဟာပုရိသလက္ခဏေသု အနဝ ယော။ပေ။။

“ဘဝဉှိ သောဏဒဏ္ဍော အဘိရူပေါ ဒဿနီယော ပါသာဒိကော ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတော ဗြဟ္မဝဏ္ဏိ ဗြဟ္မဝစ္ဆသိ [ဗြဟ္မဓိ (သိ.)၊ ဗြဟ္မဝစ္ဆသိ (ဝိ.)] အခုဒ္ဒာဝကာသော ဒဿနာယ။ပေ။။

“ဘဝဉှိ သောဏဒဏ္ဍော သီလဝါ ဝုဒ္ဓသီလီ ဝုဒ္ဓသီလေန သမန္နာဂတော။ပေ။။

“ဘဝဉှိ သောဏဒဏ္ဍော ကလျာဏဝါစော ကလျာဏဝါက္ခရဏော ပေါရိယာ ဝါစာယ သမန္နာဂတော ဝိဿဋ္ဌာ ယ အနေလဂလာယ [အနေဠဂလာယ (သီ. ပိ.)၊ အနေလဂဠာယ (က)] အတ္တဿ ဝိညာပနိယာ။ပေ။။

“ဘဝဉှိ သောဏဒဏ္ဍော ဗဟူနံ အာစရိယပါစရိယော တီဏိ မာဏဝကသတာနိ မန္တေ ဝါစေတိ။ ဗဟူ ခေါ ပန နာနာဒိသာ နာနာဇနပဒာ မာဏဝကာ အာဂစ္ဆန္တိ ဘောတော သောဏဒဏ္ဍဿ သန္တိကေ မန္တတ္ထိကာ မန္တေ အဓိယံ တုကာမာ ။ပေ။။

“ဘဝဉှိ သောဏဒဏ္ဍော ဇိဏ္ဍော ဝုဒ္ဓေါ မဟလ္လကော အဒ္ဓဂတော ဝယောအနုပ္ပတ္တော; သမဏော ဂေါတမော တရုဏော စေဝ တရုဏပဗ္ဗဇိတော စ။ပေ။။

“ဘဝဉှိ သောဏဒဏ္ဍော ရညော မာဂဓဿ သေနိယဿ ဗိမ္ဗိသာရဿ သက္ကတော ဂရုကတော မာနိတော ပူဇိ တော အပစိတော။ပေ။။

“ဘဝဉှိ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏဿ ပေါက္ခရသာတိဿ သက္ကတော ဂရုကတော မာနိတော ပူဇိတော အပစိ တော။ပေ။။

“ဘဝဉှိ သောဏဒဏ္ဍော စမ္ပံ အဇ္ဈာဝသတိ သတ္တုဿဒံ သတိဏကဋ္ဌောဒကံ သဓညံ ရာဇဘောဂုံ၊ ရညာ မာဂ ဓေန သေနိယေန ဗိမ္ဗိသာရေန ဒိန္နံ၊ ရာဇောယံ ဗြဟ္မဒေယျံ။ ယမ္ပိ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော စမ္ပံ အဇ္ဈာဝသတိ သတု တုဿဒံ သတိဏကဋ္ဌောဒကံ သဓညံ ရာဇဘောဂုံ၊ ရညာ မာဂဓေန သေနိယေန ဗိမ္ဗိသာရေန ဒိန္နံ၊ ရာဇောယံ ဗြ ဟ္မဒေယျံ။ ဣမိနာပင်္ဂေန န အရဟတိ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ; သမ ဏောတွေဝ ဂေါတမော အရဟတိ ဘဝန္တံ သောဏဒဏ္ဍံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတု”န္တိ။

303. At that time about five hundred brahmaṇas from various countries were staying in Campā on business. Those brahmaṇas heard the news that Brahmaṇa Soṇadaṇḍa was about to be going to see Samaṇa Gotama.

Then those brahmanas approached Brahmaṇa Soṇadaṇḍa and asked him, “Is it true that the Revered Brahmaṇa Soṇadaṇḍa is going to see Samaṇa Gotama?”

“Yes, friends!” said the Brahmaṇa, “It is even so. I intend to go and see Samaṇa Gotama.”

“Revered Sonadaṇḍa, (said the Brahmanas), please do not approach Samaṇa Gotama and see him. It is not fit and proper for the Revered Brahmaṇa Soṇdanda to see Śamaṇa Gotama. Should the Revered Brahmaṇa Soṇdaṇḍa go and see Samaṇa Gotama, his reputation will suffer. Because the reputation of the Revered Brahmaṇa Soṇadaṇḍa will go down while that of Samaṇa Gotama will rise up; it is not fit and proper that the Revered Brahmaṇa Soṇadaṇḍa should see Samaṇa Gotama.

It is only fitting that Samaṇa Gotama should approach and see the Revered Brahmaṇa Soṇadaṇḍa.

“The Revered Brahmaṇa Soṇadaṇḍa was well born on both sides of mother and father, pure in line of ancestry going back to seven generations, (literally, conceived pure in the womb throughout seven generations of grandparents), having never been ostracised nor reproached in respect of birth. Because the Revered Brahmaṇa Sonadanda was well born on both sides of mother and father, pure in line of ancestry going back to seven generations, having never been ostracised nor reproached in respect of birth, he should not approach and see Somaṇa Gotama. It is only fitting that Samaṇa Gotama who should come and see the Revered Brahmana Soṇnadanḍa.

The Revered Brahmana Sonadaṇḍa possesses accumulated wealth, valuable properties and things of luxury. ...p... It is only fitting that Samaṇa Gotama should come and see the Revered Brahmana Sonadanda. “Thie Revered Brahmaṇa Sonadanḍa can recite mantras, bearing them well in mind. He

was a past master in the three Vedas together with the text of Nighandu (Dictionary) Ketubha (the art of writing) and, Akkharappabheda (Grammar), as well as Itihāsa the fifth (Legendary lore).

He was also master of Pada (composition) and Veyyākaraṇa (Grammar) and was thoroughly conversant with Lokāyata (worldlywise philosophy) and with Mahāpurisalakkhaṇa, the bodily

marks of a Great Man ...p... (It is only fitting that the Samaṇa Gotama should come and see the Revered Brahmaṇa Sonadaṇḍa).

The Revered Brahmana Sonadanda is handsome, good-looking, inspiring devotion, endowed with an exceedingly beautiful appearance, like a Brahma in complexion and gracefulness, imposing in stature ...p... (It is only fitting that the Samaṇa Gotama should come and see the Revered Brahmaṇa Sonadaṇḍa).

The Revered Brahmana Sonadanda is a man of morality, is of steadfast morality, is endowed with established morality ...p... (It is only fitting that the Samaṇa Gotama should come and see the Revered Brahmaṇa Sonadaṇḍa).

The Revered Brahmaṇa Soṇadaṇḍa speaks well and has a pleasant voice; he speaks politely with distinct and flawless enunciation and easily understandable ...p... .

The Revered Brahmana Soṇadaṇḍa is a teacher of many people, a teacher of teachers -- teaching the Vedas to three hundred young men. They flock to him from many places and countries wishing to learn the Vedas from him (It is only fitting that the Samaṇa Gotama should come and see the Revered Brahmana Soṇadanda).

The Revered Brahmana Sonadanda is old, aged, stricken in years, having gone through a long period of time, having come to the last stage of life. Samana Gotama is young, having renounced the world only recently ...p... (It is only fitting that the Samaṇa Gotama should come and see the Revered Brahmaṇa Soṇadanda).

Seniya Bhimbisāra, King of Māgadha, honours, esteems, venerates, reveres and worships the Brahmaṇa Soṇadaṇḍa ...p... (It is only fitting that the Samaṇa Gotama should come and see the Revered Brahmana Soṇadaṇḍa).

"Brahmana Pokkharasāti honours, esteems, venerates, reveres, and worships the Revered (Brahmaṇa Soṇadaṇḍa)

The Revered Brahmaṇa Soṇadaṇḍa was the lord of Campā, a densely-populated town abounding in livestock, fodder, fire-wood, water and grains, which he administered as his domain. It was granted him permanently as a royal gift by Seniya Bimbisāra, King of Mangadha. Because the Revered Brahmaṇa Soṇadanda is the lord of Campā, a densely-populated town abounding in livestock, fodder, fire-wood, water and grains, granted him permanently as a royal gift by Seniya Bimbisara, King of Magādhā, he should not approach and see Samaṇa Gotama;

but it is only Samaṇa Gotama who should approach and see the Reverend Brahmana Ssoṇananda."

၃၀၃။ ထိုစဉ်အခါ၌ အတိုင်းတိုင်း အပြည်ပြည်မှ လာကုန်သော ငါးရာမျှသော ပုဏ္ဏားတို့သည်ကိစ္စတစ်ခုဖြင့် စမ္မာ မြို့၌တည်းခိုနေကုန်၏။ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် "သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ် လတ္တံ့"ဟု ကြားရကုန်၏။

ထိုအခါ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် "အသျှင်သောဏ ဒဏ္ဍသည်ရဟန်း ဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်လတ္တံ့ ဟူသည် မှန်ပါသလော"ဟု ဤစကားကို ပြော ကုန်၏။

"အချင်းတို့ မှန်ပါ၏။ ငါသည်လည်း ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်အံ့ဟု ကြံလျက် ရှိပါသည်" ဟူ၍ ဆို၏။

အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် မချဉ်းကပ်ပါလင့်၊ အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည်ရဟန်း ဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် မချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ။ အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန်အကယ်၍ ချဉ်းကပ်ငြားအံ့၊ အသျှင်သောဏဒဏ္ဍ၏ ကျော်စောသတင်းသည် ဆုတ်ယုတ်ပါလတ္တံ့၊ ရဟန်းဂေါတမ၏ ကျော်စောသတင်းသည် တိုးပွားပါလတ္တံ့၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်အသျှင်သောဏဒဏ္ဍ၏ ကျော်စောသတင်း သည် ဆုတ်ယုတ်လတ္တံ့၊ ရဟန်းဂေါတမ၏ကျော်စောသတင်းသည် တိုးပွားလတ္တံ့၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည်ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် မချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ။ ရဟန်းဂေါတမသည်သာ အသျှင် သောဏဒဏ္ဍကိုဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ၏။

အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဖက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏။ ဘိုးဘေးခုနစ်ဆက် တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်းရှိ၏။ ဇာတ်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့် အပယ် မခံခဲ့ရပါ။ အကဲ့ရဲ့ မခံခဲ့ရပါ။ အကြင်အကြောင်းကြောင့် အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် အမိဘက် အဖဘက်နှစ်ဖက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏။ ဘိုးဘေးခုနစ်ဆက်တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်းရှိ၏။ ဇာတ်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့် အပယ်မ ခံခဲ့ရ၊ အကဲ့ရဲ့မခံခဲ့ရ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် မ ချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ။ ရဟန်းဂေါတမသည်သာ အသျှင်သောဏဒဏ္ဍကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ၏။

အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် ကြွယ်ဝ၏။ များသော ဥစ္စာရှိ၏။ များသော စည်းစိမ်ရှိ၏။ပ။

အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် ဝေဒကျမ်းလာ ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဖတ်တတ်၏။ ဝေဒကျမ်းကို ဆောင်၏။ အဘိဓာန် 'နိ ဃဏ္ဍု' ကျမ်း၊ အလင်္ကာ 'ကေဠုဘ' ကျမ်း၊ သဒ္ဒါ 'အက္ခရပ္ပဘေဒ' ကျမ်း၊ ငါးခုမြောက် ဣတိဟာသကျမ်းနှင့်

တကွ ဗေဒင်သုံးပုံတို့၏ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်၏။ ပဒကျမ်းကို တတ်၏။ ဗျာကရုဏ်းကျမ်းကို တတ်၏။ လောကဿတကျမ်း၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်းတို့၌ အကြွင်းမဲ့ တတ်မြောက်၏။ပ။

အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် အဆင်းလှ၏။ ရှုချင်ဖွယ်ရှိ၏။ ကြည်ညိုဖွယ်ရှိ၏။ မြတ်သော အဆင်းသဏ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဗြဟ္မာနှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏။ ဗြဟ္မာနှင့်တူသော ကိုယ်ရှိ၏။ ခုံညားသော ကိုယ်ခန္ဓာရှိ၏။ပ။

--

အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် သီလရှိ၏။ ကြီးပွားသော သီလရှိ၏။ ကြီးပွားသော သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ပ။

အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် ကောင်းသော စကားရှိ၏။ ကောင်းသော မြွက်ဆိုသံရှိ၏။ ယဉ်ကျေးသောစကားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အဓိပ္ပါယ်သိလွယ်သော စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ပ။

အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် များစွာသော သူတို့၏ ဆရာဖြစ်၏။ ဆရာဆရာဖြစ်၏။ လုလင်သုံးရာတို့အား ဝေဒကျမ်းတို့ကို ပို့ချ၏။ အထူးထူးသော အရပ် အထူးထူးသော ဇနပုဒ်တို့မှ များစွာသောလုလင်တို့သည် အသျှင်သောဏဒဏ္ဍ၏ အထံ၌ ဝေဒကျမ်းတို့ကို အလိုရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ဝေဒကျမ်းတို့ကိုသင်လိုကုန်သည် ဖြစ်၍ လာကုန်၏။ပ။

အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် အိုမင်း၏။ (အသက်) ကြီး၏။ (အရွယ်) ရင့်၏။ ရှေးမီ၏။ အဆုံး အရွယ်သို့ရောက်လျက် ရှိ၏။ ရဟန်းဂေါတမသည် (အသက်) ငယ်သူလည်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းငယ်လည်း ဖြစ်၏။ပ။

အသျှင်သောဏဒဏ္ဍကို သေနိယမည်သော မဂဓတိုင်းရှင် ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် အရိုအသေပြု၏။ အလေးပြု၏။ မြတ်နိုး၏။ ပူဇော်၏။ တုပ်ဝပ်၏။ပ။

အသျှင်သောဏဒဏ္ဍကို ပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏားသည် အရိုအသေပြု၏။ အလေးပြု၏။ မြတ်နိုး၏။ ပူဇော်၏။ တုပ်ဝပ်၏။ပ။

အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် လူစည်ကား၍ ကျွဲနွားစသည် ပေါများသော မြက် ထင်း ရေတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဆန်စပါးနှင့် ပြည့်စုံသော မင်းမှရသည့် စည်းစိမ်ဖြစ်သော သေနိယမည်သော မဂဓတိုင်းရှင်ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် ဆုလာဘ်အဖြစ်ဖြင့် အပိုင်စားပေးထားသော စမ္မာမြို့ကို အုပ်ချုပ်၍ နေ၏။ အကြင်အကြောင်းကြောင့် အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် လူစည်ကား၍ ကျွဲနွားစသည် ပေါများသော မြက် ထင်း ရေတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဆန်စပါးနှင့် ပြည့်စုံသော မင်းမှ ရသည့် စည်းစိမ်ဖြစ်သော သေနိယမည်သောမဂဓတိုင်းရှင် ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် ဆုလာဘ်အဖြစ်ဖြင့် အပိုင်စားပေးထားသော စမ္မာမြို့ကို အုပ်ချုပ်၍နေ၏။ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း အသျှင်သောဏဒ

ဣန္ဒြေသည် ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် မချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ။ ရဟန်းဂေါတမသည်သာ အသျှင်သောဏဒဏ္ဍကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ၏ဟု (ဆိုကုန်၏)။

Buddhaguṇakathā ဗုဒ္ဓဂုဏကထာ

In Praise of the Virtues of the Buddha မြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ်ကို ချီးကျူးပြဆိုရာ

304. Evaṃ vutte, soṇadaṇḍo brāhmaṇo te brāhmaṇe etadavoca –

“Tena hi, bho, mamapi suṇātha, yathā mayameva arahāma taṃ bhavantaṃ gotamaṃ dassanāya upasaṅkमितum; natveva arahati so bhavaṃ gotamo amhākaṃ dassanāya upasaṅkमितum. Samaṇo khalu, bho, gotamo ubhato sujāto mātito ca pitito ca, saṃsuddhagahaṇiko yāva sattamā pitāmahayugā, akkhitto anupakkuṭṭho jātivādena. Yampi bho samaṇo gotamo ubhato sujāto mātito ca pitito ca saṃsuddhagahaṇiko yāva sattamā pitāmahayugā, akkhitto anupakkuṭṭho jātivādena, imināpaṅgena na arahati so bhavaṃ gotamo amhākaṃ dassanāya upasaṅkमितum ; atha kho mayameva arahāma taṃ bhavantaṃ gotamaṃ dassanāya upasaṅkमितum.

“Samaṇo khalu, bho, gotamo mahantaṃ ñātisaṅghaṃ ohāya pabbajito...pe...

“Samaṇo khalu, bho, gotamo pahūtaṃ hiraññasuvaṇṇaṃ ohāya pabbajito bhūmigatañca vehāsaṭṭhaṃ ca...pe...

“Samaṇo khalu, bho, gotamo daharova samāno yuvā susukāḷakeso bhadrena yobbanena samannāgato paṭhamena vayasā agārasmā anagāriyaṃ pabbajito...pe...

“Samaṇo khalu, bho, gotamo akāmakānaṃ mātāpitūnaṃ assumukhānaṃ rudantānaṃ kesamassuṃ ohāretvā kāsāyāni vatthāni acchādetvā agārasmā anagāriyaṃ pabbajito...pe...

“Samaṇo khalu, bho, gotamo abhirūpo dassanīyo pāsādiko paramāya vaṇṇapokkharatāya samannāgato, brahmavaṇṇī, brahmavacchaī, akhuddāvakaśo dassanāya...pe...

“Samaṇo khalu, bho, gotamo sīlavā ariyasīlī kusalasīlī kusalasīlena samannāgato...pe...

“Samaṇo khalu, bho, gotamo kalyāṇavāco kalyāṇavākkaraṇo poriyā vācāya samannāgato viṣaṭṭhāya anelagalāya atthassa viññāpaniyā...pe...

“Samaṇo khalu, bho, gotamo bahūnaṃ ācariyapācariyo...pe...

“Samaṇo khalu, bho, gotamo khīṇakāmarāgo vigatacāpallo...pe...

“Samaṇo khalu, bho, gotamo kammavādī kiriyavādī apāpapurekkhāro brahmaññāya pajāya...pe...

“Samaṇo khalu, bho, gotamo uccā kulā pabbajito asambhinnakhattiyakulā...pe...

“Samaṇo khalu, bho, gotamo aḍḍhā kulā pabbajito mahaddhanā mahābhogā...pe...

“Samaṇaṃ khalu, bho, gotamaṃ tiroraṭṭhā tirojanapadā pañhaṃ pucchituṃ āgacchanti...pe...

“Samaṇaṃ khalu, bho, gotamaṃ anekāni devatāsahassāni pāṇehi saraṇaṃ gatāni...pe...

“Samaṇaṃ khalu, bho, gotamaṃ evaṃ kalyāṇo kittisaddo abbhuggato – ‘ītipi so bhagavā arahaṃ sammāsambuddho vijjācaraṇasampanno sugato lokavidū anuttaro purisadammasārathi satthā devamanussānaṃ buddho bhagavā’ ti...pe...

“Samaṇo khalu, bho, gotamo dvattiṃsamahāpurisalakkhaṇehi samannāgato...pe...

“Samaṇo khalu, bho, gotamo ehivāgatavādī sakhilo sammodako abbhākuṭiko uttānamukho pubbabhāsī...pe...

“Samaṇo khalu, bho, gotamo catunnaṃ parisānaṃ sakkato garukato mānito pūjito apacito...pe...

“Samaṇe khalu, bho, gotame bahū devā ca manussā ca abhippasannā...pe...

“Samaṇo khalu, bho, gotamo yasmiṃ gāme vā nigame vā paṭivasati, na tasmīṃ gāme vā nigame vā amanussā manusse viheṭṭhenti...pe...

“Samaṇo khalu, bho, gotamo saṅghī gaṇī gaṇācariyo puthutitthakarānaṃ aggamakkhāyati. Yathā kho pana, bho, etesaṃ samaṇabrāhmaṇānaṃ yathā vā tathā vā yaso samudāgacchati, na hevaṃ samaṇassa gotamassa yaso samudāgato. Atha kho anuttarāya vijjācaraṇasampadāya samaṇassa gotamassa yaso samudāgato...pe...

“Samaṇaṃ khalu, bho, gotamaṃ rājā māgadho seniyo bimbisāro saputto sabhariyo sapariso sāmacco pāṇehi saraṇaṃ gato...pe...

“Samaṇaṃ khalu, bho, gotamaṃ rājā pasenadi kosalo saputto sabhariyo sapariso sāmacco pāṇehi saraṇaṃ gato...pe...

“Samaṇaṃ khalu, bho, gotamaṃ brāhmaṇo pokkharasāti saputto sabhariyo sapariso sāmacco pāṇehi saraṇaṃ gato...pe...

“Samaṇo khalu, bho, gotamo rañño māgadhassa seniyassa bimbisārassa sakkato garukato mānito pūjito apacito...pe...

“Samaṇo khalu, bho, gotamo rañño pasenadissa kosalassa sakkato garukato mānito pūjito apacito...pe...

“Samaṇo khalu, bho, gotamo brāhmaṇassa pokkharasātissa sakkato garukato mānito pūjito apacito...pe...

“Samaṇo khalu, bho, gotamo campaṃ anuppatto, campāyaṃ viharati gaggarāya pokkharaṇiyā tīre. Ye kho pana, bho, keci samaṇā vā brāhmaṇā vā amhākaṃ gāmakhettaṃ āgacchanti atithī no te honti. Atithī kho panamhehi sakkātabbā garukātabbā mānetabbā pūjetabbā apacetabbā. Yampi, bho, samaṇo gotamo campaṃ anuppatto campāyaṃ viharati gaggarāya

pokkharaṇiyā tīre, atithimhākaṃ samaṇo gotamo; atithi kho panamhehi sakkātabbo garukātabbo mānetabbo pūjetabbo apacetabbo. Imināpaṅgena na arahati so bhavaṃ gotamo amhākaṃ dassanāya upasaṅkamtum. Atha kho mayameva arahāma taṃ bhavantam gotamaṃ dassanāya upasaṅkamtum. Ettake kho ahaṃ, bho, tassa bhoto gotamassa vaṇṇe pariyāpuṇāmi, no ca kho so bhavaṃ gotamo ettakavaṇṇo. Aparimāṇavaṇṇo hi so bhavaṃ gotamo”ti.

၃၀၄။ ဧဝံ ဝုတ္တေ၊ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော တေ ဗြာဟ္မဏေ တေဒဝေါစ -

“တေန ဟိ၊ ဘော၊ မမပိ သုဏာထ၊ ယထာ မယမေဝ အရဟာမ တံ ဘဝန္တိ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ; နတွေဝ အရဟတိ သော ဘဝံ ဂေါတမော အမှာကံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ။ သမဏော ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမော ဥဘတော သုဇာတော မာတိတော စ ပိတိတော စ၊ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ၊ အက္ခိတ္တော အနုပက္ကုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေန။ ယဗ္ဗိ ဘော သမဏော ဂေါတမော ဥဘတော သုဇာတော မာတိတော စ ပိတိတော စ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ၊ အက္ခိတ္တော အနုပက္ကုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေန၊ ဣမိ နာပင်္ဂေန န အရဟတိ သော ဘဝံ ဂေါတမော အမှာကံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ ; အထ ခေါ မယမေဝ အရဟာမ တံ ဘဝန္တိ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ။

“သမဏော ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမော မဟန္တိ ဉာတိသဃိံ ဩဟာယ ပဗ္ဗဇိတော။ပေ။။

“သမဏော ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမော ပဟူတံ ဟိရုညသုဝဏ္ဏံ ဩဟာယ ပဗ္ဗဇိတော ဘူမိဂတဉ္စ ဝေဟာသဋ္ဌံ စ။ ပေ။။

“သမဏော ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမော ဒဟရောဝ သမာနော ယုဝါ သုသုကာဠကေသော ဘဒြေန ယောဗ္ဗနေန သမန္နာဂတော ပဌမေန ဝယသာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော။ပေ။။

“သမဏော ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမော အကာမကာနံ မာတာပိတူနံ အဿုမုခါနံ ရုဒန္တာနံ ကေသမသု ဩဟာရေ တွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္ဆာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော။ပေ။။

“သမဏော ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမော အဘိရူပေါ ဒဿနီယော ပါသာဒိကော ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတော၊ ဗြဟ္မဝဏ္ဏီ၊ ဗြဟ္မဝစ္ဆသီ၊ အခုဒ္ဒာဝကာသော ဒဿနာယ။ပေ။။

“သမဏော ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမော သီလဝါ အရိယသီလီ ကုသလသီလီ ကုသလသီလေန သမန္နာဂတော။ပေ။။

“သမဏော ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမော ကလျာဏဝါစော ကလျာဏဝါက္ကရဏော ပေါရိယာ ဝါစာယ သမန္နာဂတော ဝိဿဋ္ဌာယ အနေလဂလာယ အတ္တဿ ဝိညာပနိယာ။ပေ။။

“သမဏော ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမော ဗဟူနံ အာစရိယပါစရိယော။ပေ။။

“သမဏော ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမော ခီဏကာမရာဂေါ ဝိဂတစာပလ္လော။ပေ။။

“သမဏော ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမော ကမ္မဝါဒီ ကိရိယဝါဒီ အပါပပုရေက္ခါရော ဗြဟ္မညာယ ပဇာယ။ပေ။။

“သမဏော ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမော ဥစ္စာ ကုလာ ပဗ္ဗဇိတော အသမ္ဘိန္နခတ္တိယကုလာ။ပေ။။

“သမဏော ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမော အဗျာ ကုလာ ပဗ္ဗဇိတော မဟဒ္ဓနာ မဟာဘောဂါ။ပေ။။

“သမဏံ ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမံ တိရောရဋ္ဌာ တိရောဇနပဒာ ပဉ္စ ပုစ္ဆိတုံ အာဂစ္ဆန္တိ။ပေ။။

“သမဏံ ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမံ အနေကာနိ ဒေဝတာသဟဿာနိ ပါဏေဟိ သရဏံ ဂတာနိ။ပေ။။

“သမဏံ ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမံ ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓော အဗ္ဗုဂ္ဂတော - ‘ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒ္ဓု အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ’ တိ။ပေ။။

“သမဏော ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမော ဒွတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ သမန္နာဂတော။ပေ။။

“သမဏော ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမော ဧဟိသွာဂတဝါဒီ သခိလော သမ္မောဒကော အဟ္တာကုဋိကော ဥတ္တာနမုခေါ ပုဗ္ဗဘာသိ။ပေ။။

“သမဏော ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမော စတုန္တံ ပရိသာနံ သက္ကတော ဂရုကတော မာနိတော ပူဇိတော အပစိတော။ ပေ။။

“သမဏေ ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမေ ဗဟူ ဒေဝါ စ မနုဿာ စ အဘိပ္ပသန္နာ။ပေ။။

“သမဏော ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမော ယသ္မိံ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ ပဋိဝသတိ၊ န တသ္မိံ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ အမ နုဿာ မနုဿေ ဝိဟေဋ္ဌန္တိ။ပေ။။

“သမဏော ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမော သင်္ဃီ ဂဏီ ဂဏာစရိယော ပုထုတိတ္ထကရာနံ အဂ္ဂမက္ခိယတိ။ ယထာ ခေါ ပန၊ ဘော၊ ဧတေသံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ယထာ ဝါ တထာ ဝါ ယသော သမုဒာဂစ္ဆတိ၊ န ဟေဝံ သမဏဿ ဂေါ တမဿ ယသော သမုဒာဂတော။ အထ ခေါ အနုတ္တရာယ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒာယ သမဏဿ ဂေါတမဿ ယ သော သမုဒာဂတော။ပေ။။

“သမဏံ ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမံ ရာဇာ မာဂဓော သေနိယော ဗိမ္ဗိသာရော သပုတ္တော သဘရိယော သပရိသော သာမဇ္ဈော ပါဏေဟိ သရဏံ ဂတော။ပေ။။

“သမဏံ ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမံ ရာဇာ ပသေနဒိ ကောသလော သပုတ္တော သဘရိယော သပရိသော သာမဇ္ဈော ပါ ဏေဟိ သရဏံ ဂတော။ပေ။။

“သမဏံ ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမံ ဗြာဟ္မဏော ပေါက္ခရသာတိ သပုတ္တော သဘရိယော သပရိသော သာမဇ္ဈော ပါ ဏေဟိ သရဏံ ဂတော။ပေ။။

“သမဏော ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမော ရညော မာဂဓဿ သေနိယဿ ဗိမ္ဗိသာရဿ သက္ကတော ဂရုကတော မာနိ တော ပူဇိတော အပစိတော။ပေ။။

“သမဏော ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမော ရညော ပသေနဒိဿ ကောသလဿ သက္ကတော ဂရုကတော မာနိတော ပူ ဇိတော အပစိတော။ပေ။။

“သမဏော ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမော ဗြာဟ္မဏဿ ပေါက္ခရသာတိဿ သက္ကတော ဂရုကတော မာနိတော ပူဇိ တော အပစိတော။ပေ။။

“သမဏော ခလု၊ ဘော၊ ဂေါတမော စမ္ပံ အနုပ္ပတ္တော၊ စမ္ပိယံ ဝိဟရတိ ဂဂ္ဂရာယ ပေါက္ခရဏိယာ တီရေ။ ယေ ခေါ ပန၊ ဘော၊ ကေစိ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ အမှာကံ ဂါမဓေတ္တံ အာဂစ္ဆန္တိ အတိထိ နော တေ ဟောန္တိ။ အတိထိ ခေါ ပနမေဟိ သက္ကာတဗ္ဗာ ဂရုကာတဗ္ဗာ မာနေတဗ္ဗာ ပူဇေတဗ္ဗာ အပစေတဗ္ဗာ။ ယမ္ပိ၊ ဘော၊ သမ ဏော ဂေါတမော စမ္ပံ အနုပ္ပတ္တော စမ္ပိယံ ဝိဟရတိ ဂဂ္ဂရာယ ပေါက္ခရဏိယာ တီရေ၊ အတိထိမှာကံ သမဏော ဂေါတမော; အတိထိ ခေါ ပနမေဟိ သက္ကာတဗ္ဗာ ဂရုကာတဗ္ဗာ မာနေတဗ္ဗာ ပူဇေတဗ္ဗာ အပစေတဗ္ဗာ။ ဣမိနာပင်္ဂေန န အရဟတိ သော ဘဝံ ဂေါတမော အမှာကံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ။ အထ ခေါ မယမေဝ အရ

ဟာမ တံ ဘဝန္တိ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ။ ဧတ္တကေ ခေါ အဟံ၊ ဘော၊ တဿ ဘောတော ဂေါတမဿ ဝဇ္ဇေ ပရိယာသုဏာမိ၊ နော စ ခေါ သော ဘဝံ ဂေါတမော ဧတ္တကဝဇ္ဇော။ အပရိမာဏဝဇ္ဇော ဟိ သော ဘဝံ ဂေါတမော”တိ။

304. When this was said, Brahmaña Śonadanda made this remark; to those Brahmanas;

"Friends! If that is your case, listen to me also. It is only fitting that we should approach and see Samaṇa Gotama: and it is not fitting and proper for Samaṇa Gotama to come and see us.

Friends, Samaṇa Gotama was well born on both sides of mother and father, pure in line of ancestry going back to seven generations, having never been ostracised nor reproached in respect of birth. Because Samaṇa Gotama was well born on both sides of mother and father, pure in line of ancestry going to seven generations, having never been ostracised nor reproached in respect of birth, Samaṇa Gotama should not approach and see us. (It is only fitting that we should approach and see the Samaṇa Gotama).

Indeed, friends Samana Gotama renounced his large circle of kinsmen to become a bhikkhu (It is only fitting that we should approach and see the Samaṇa Gotama).

Indeed, friends Samaṇa Gotama gave up all his treasure of gold and silver lying underground as well as those kept above ground. (It is only fitting that we should approach and see the Samaṇa Gotama).

Indeed, friends, Samaṇa Gotama renounced hearth and home for the homeless life of a bhikkhu while he was still young, with hair still dark, in the prime of his life. (It is only fitting that we should approach and see the Samaṇa Gotama).

Indeed, friends Samaṇa Gotama shaved off his hair and beard, donned the bark-dyed robe and renounced hearth and home for the homeless life of a bhikkhu in spite of the unwillingness of mother and father who wept, tears rolling down their cheeks. (It is only fitting that we should approach and see the Samaṇa Gotama).

"Indeed, friends, Śamaṇa Gotama is handsome, good-looking, inspiring devotion, endowed with exceedingly beautiful appearance, like a Brahma in complexion and gracefulness, impressive in appearance ...p... (It is only fitting that we should approach and see the Samaṇa Gotama)

"Indeed, friends, Samaṇa Gotama is a man of morality of morality belonging to the Noble Ones, of meritorious morality, being endowed with meritorious morality ...p... (It is only fitting that we should approach and see the Samaṇa Gotama)

Indeed, friends, Samaṇa Gotama's speaks well, and has a pleasant voice, he speaks politely with distinct and flawless enunciation and easily understandables ...p... (It is only fitting that we should approach and see the Samaṇa Gotama)

"Indeed, friends, Samaṇa Gotama is a teacher among many people, a teacher of teachers ...p... (It is only fitting that we should approach and see the Samaṇa Gotama)

"Indeed, friends, Samaṇa Gotama has destroyed attachment to sensual desires and 18 without personal vanity ...p... (It is only fitting that we should approach and see the Samaṇa Gotama).

Indeed, friends, Samaṇa Gotama is a believer in resultant effects of kamma (action) and a believer in causation and he desires what is good for the brahmana people ...p... (It is only fitting that we should approach and see the ŚSamaṇa Gotama).

Indeed, friends, Samaṇa Gotama renounced the world giving up the noble heritage and an unbroken line of the Khattiya ruling class, ...p... (It is only fitting that we should approach and see the Samaṇa Gotama).

Indeed, friends, ŚSamana Gotama renounced the world giving up accumulated wealth, valuable properties and things of luxury.(It is only fitting that we should approach and see the Samana Gotama).

Indeed, friends, people from many other towns and countries flock together to Samaṇa Gotama to ask him questions. (It is only fitting that we should approach and see the Samaṇa Gotama).

"Indeed, friends, thousands upon thousands of devas would not hesitate to give up their lives for the sake of taking refuge in'Samaṇa Gotama. (It is only fitting that we should approach and see the Samaṇa Gotama).

"Indeed, friends, the good fame and reputation of Samaṇa Gotama has spread far and wide in this way:

That Bhagavā is worthy of special veneration (Araham); he truly comprehends all the Dhammas by his own intellect and insight (Sammāsambuddha); he possesses supreme knowledge and the perfect practice of morality (Vijjācaraṇasampanna); he speaks only what is

beneficial and true (Sugata); he knows all the three Lokas (Lokavidū); he is incomparable in taming those who deserve to be tamed (Anuttararopurisadammasārathi); he is the Teacher of devas and men (Satthādevamanussānam); he is the Enlightened One, knowing and teaching the Four Noble Truths (Buddha); and he is the most Exalted (Bhagavā) ...p... (It is only fitting that we should approach and see the Samaṇa Gotama.)

"Indeed, friends, Samaṇa Gotama possesses the thirty-two bodily marks of a great man ...p... (It is only fitting that we should approach and see the Samaṇa Gotama.)

Indeed, friends, Samaṇa Gotama always says, 'Come! Good is your coming!' He is gentle in speech, congenial, has a pleasing appearance, ready to communicate and the first to speak ...p... (It is only fitting that we should approach and see the Samaṇa Gotama.)

Indeed, friends, the four classes of disciples honour, esteem, venerate, revere and worship Samaṇa Gotama.) (It is only fitting that we should approach and see the Samaṇa Gotama.)

"Indeed, friends, many devas and men are devoted to Samaṇa Gotama with faith and confidence ...p... . (It is only fitting that we should approach and see the Samaṇa Gotama.)

"Indeed, friends, when Samaṇa Gotama puts up in any village or in any market town, no demons would harm human beings there. (It is only fitting that we should approach and see the Samaṇa Gotama.)

Indeed, friends, Śamaṇa Gotama, with his Order of bhikkhus and with his own sect, teacher of his own sect is to be acknowledged as the greatest of the numerous founders of beliefs. The reputation of Samaṇa Gotama does not originate in this or that reason that can be met with in other creeds of samaṇas and brahmanṇas, but in incomparable perfect knowledge and practice of morality. (It is only fitting that we should approach and see the Samana Gotama.)

"Indeed, friends, Seniya Bimbisāra, King of Magadha, his sons and daughters, his wives and followers and ministers would not hesitate to give up their lives for the sake of taking refuge in Samaṇa Gotama. (It is only fitting that we should approach and see the Samaṇa Gotama.)

Indeed, friends, king Presenadi Kosala and his wives, his subjects and ministers would not hesitate to give up their lives for the sake of taking refuge in Samaṇa Gotama.(It is only fitting that we should approach and see the Śamaṇa Gotama.)

Indeed, friends, Brahmaṇa Pokkharasati, and his sons and daughters, his wives, and followers and his ministers would not hesitate to give up their lives for the sake of taking refuge

in Samaṇa Gotama ...p... .(It is only fitting that we should approach and see the Samaṇa Gotama.)

Indeed, friends, Seniya Bimbisāra, King of Magadha, honours, esteems, venerates reveres and worships Samaṇa Gotama....

Indeed, friends, King Pasenadi Kosala honours, esteems, venerates reveres and worships Samaṇa Gotamaā.....

Indeed, friends, Brahmaṇa Pokkharasāti honours, esteems, venerates, reveres and worships Samaṇa Gotama.....

Indeed, friends, Samans Gotama has arrived at Campā and is staying by the bank of Lake Gaggara. Friends! When other samaṇas and brahmaṇas come to our land and country, they become our guests. Now that Samaṇa Gotama has come to our land and country, staying by the bank of lake Gaggara, he is our guest; and we should honour, revere, esteem, venerat and worship our guest. We should honour, revere, esteem, venerate and worship our guest. On that account, Samaṇa Gotama should not approach and see us. In fact it is we who should approach and see him.

"Friends! I know the virtues of Samaṇa Gotama only to this extent. But Samaṇa Gotama possesses not only these virtues, but other virtues which are boundless. '"

၃၀၄။ ဤသို့ ဆိုကုန်သော် သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် ထိုပုဏ္ဏားတို့အား ဤစကားကို ဆို၏-

"အချင်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် ငါ၏ စကားကိုလည်း နားထောင်ကြပါဦး၊ ငါတို့သည်သာ ထိုအသျှင်ဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ထိုက်ပါကုန်၏။ ထိုအသျှင်ဂေါတမကား ငါတို့ကို ဖူးမြော်ရန် မချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဖက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏။ ဘိုးဘေးခုနစ်ဆက်တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်းရှိ၏။ ဇာတ်နှင့်စပ်သောစကား ဖြင့် အပယ် မခံခဲ့ရ၊ အကဲ့ရဲ့မခံခဲ့ရ။ အကြင်အကြောင်းကြောင့် ရဟန်းဂေါတမသည် အမိဘက်အဖဘက် နှစ်ဘက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏။ ဘိုးဘေးခုနစ်ဆက်တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သောအမိဝမ်း ရှိ၏။ ဇာတ်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့် အပယ်မခံခဲ့ရ၊ အကဲ့ရဲ့မခံခဲ့ရ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်းထိုအသျှင်ဂေါတမသည် ငါတို့ကို ဖူးမြော်ရန် မချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ။ အမှန်အားဖြင့်ဆိုလျှင် ငါတို့သည်သာထိုအသျှင်ဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ထိုက်ပါကုန်၏။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် များပြားသော ဆွေမျိုးအပေါင်းကို ပယ်စွန့်၍ရဟန်းပြုခဲ့၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် မြေအောက်၌လည်း ထားသော မြေပေါ်၌လည်းထားသော များစွာသော ရွှေငွေကို ပယ်စွန့်၍ ရဟန်းပြုခဲ့၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် ငယ်ရွယ်ပျိုမျစ်သည် ဖြစ်လျက် ကောင်းစွာ မည်းနက်သော ဆံပင်ရှိသည် ဖြစ်လျက် ပဌမအရွယ်ဟူသော ကောင်းသော အရွယ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်လျက်လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် အမိအဖတို့ မလိုလားကုန်၍ မျက်ရည်ရွှေစို ငိုယိုကုန်စဉ် ဆံ မုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ဝင်ရောက်ခဲ့၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် အဆင်းလှ၏၊ ရှုချင်ဖွယ်ရှိ၏၊ ကြည်ညိုဖွယ်ရှိ၏၊ မြတ်သော အဆင်းသဏ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဗြဟ္မာနှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏၊ ဗြဟ္မာနှင့်တူသော ကိုယ်ရှိ၏၊ ခံ့ညားသော ကိုယ်ခန္ဓာရှိ၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် သီလရှိ၏၊ မြတ်သော သီလရှိ၏၊ ကောင်းသောသီလ ရှိ၏၊ ကောင်းသော သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် ကောင်းသော စကားရှိ၏၊ ကောင်းသော မြွက် ဆိုသံရှိ၏၊ ယဉ်ကျေးသော စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အဓိပ္ပါယ်သိလွယ် သောစကားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ပ။ အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် များစွာသော သူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်၏၊ ဆရာ့ဆရာ ဖြစ်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် ကာမဂုဏ်၌ တပ်မက်ခြင်း ကုန်ခန်းပြီးဖြစ်၏၊ လျှပ်ပေါ်ခြင်း ကင်း၏။ပ။

--

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် ကံကို ယုံကြည်သော ဝါဒရှိ၏၊ အကြောင်းကို ယုံကြည်သော ဝါဒရှိ၏၊ ပုဏ္ဏားပရိသတ်၏ ကောင်းကျိုးကိုသာလျှင် ရှေးရှု၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် မင်းမျိုးစဉ်ဆက် မပျက်သော မြင့်မြတ်သော အမျိုးမှ ရဟန်းပြု၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် များသော ဥစ္စာရှိသော များသော စည်းစိမ်ရှိ သော ကြွယ်ဝသော အမျိုးမှ ရဟန်းပြု၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား တစ်ပါးသော တိုင်းနိုင်ငံ တစ်ပါးသော ဇနပုဒ်တို့မှ လူတို့သည် ပြဿနာမေးအံ့သော ငှါ ရဟန်းဂေါတမထံသို့ လာကုန်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမကို ထောင်ပေါင်း များစွာသော နတ်တို့သည် အသက်နှင်း၍ ကိုးကွယ်ကုန်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမ၏ ကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် (ဤသို့) ပျံ့နှံ့၍ထွက်၏- 'ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'အရဟံ' မည်တော်မူ၏။ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ' မည်တော်မူ၏။ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န' မည်တော်မူ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သောအကြောင်းကြောင့်လည်း 'သုဂတ' မည်တော်မူ၏။ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း 'လောကဝိဒ္ဓ' မည်တော်မူ၏။ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူ သောအကြောင်းကြောင့်လည်း 'အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ' မည်တော်မူ၏။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ' မည်တော်မူ၏။ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဗုဒ္ဓ' မည်တော်မူ၏။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဘဂဝါ' မည်တော်မူ၏'ဟု ပျံ့နှံ့၍ ထွက်ပါ၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်လက္ခဏာ တို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် "လာလော့၊ ကောင်းသော လာခြင်းတည်း"ဟုဆိုလေ့ ရှိ၏။ နူးညံ့သော စကားရှိ၏။ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်တတ်၏။ ရွှင်လန်းသော မျက်နှာရှိ၏။ ပေါ့ပါးသော နှုတ်ရှိ၏။ ရှေးဦးစွာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမကို ပရိသတ်လေးပါးတို့သည် အရိုအသေပြုကုန်၏။ အလေးပြုကုန်၏။ မြတ်နိုးကုန်၏။ ပူဇော်ကုန်၏။ တုပ်ဝပ်ကုန်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမကို များစွာသော နတ်လူတို့သည် အလွန်ကြည်ညို ကုန်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် အကြင်ရွာနိဂုံး၌ နေတော်မူအံ့၊ ထိုရွာနိဂုံး၌ လူတို့ကိုဘီလူး တို့သည် မညှဉ်းဆဲကုန်။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား သံဃာနှင့် ပြည့်စုံသော ဂိုဏ်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံသော ဂိုဏ်းဆရာလည်းဖြစ်သော ရဟန်းဂေါတမကို အယူဝါဒ တည်ထောင်သူတို့တွင် အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်၏။ အချင်းတို့အကြောင်းမူကား ရဟန်းဂေါတမ၏ ကျော်စောခြင်းသည် ထိုအယူဝါဒ တည်ထောင်သူသမဏဗြဟ္မာတို့၏ကျော်စောခြင်းကဲ့သို့ ထိုထို ဤဤ အကြောင်းဖြင့် ဖြစ်ပေါ်သည် မဟုတ်၊

--

အမှန်အားဖြင့်ဆိုလျှင်အတုမရှိသော အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်သာလျှင် ဖြစ် ပေါ်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမကို သေနိယမည်သော မဂတိုင်းရှင် ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည်သား မယား ပရိသတ် အမတ်တို့နှင့်တကွ အသက်နှင်း၍ ကိုးကွယ်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမကို ပသေနဒီကောသလမင်းသည် သား မယား ပရိသတ်အမတ်တို့ နှင့်တကွ အသက်နှင်း၍ ကိုးကွယ်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမကို ပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏားသည် သား မယား ပရိသတ်အမတ်တို့နှင့် တကွ အသက်နှင်း၍ ကိုးကွယ်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမကို သေနိယမည်သော မဂတိုင်းရှင် ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည်အရိုအသေ ပြု၏၊ အလေးပြု၏၊ မြတ်နိုး၏၊ ပူဇော်၏၊ တုပ်ဝပ်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမကို ပသေနဒီကောသလမင်းသည် အရိုအသေပြု၏၊ အလေးပြု၏၊ မြတ်နိုး၏၊ ပူဇော်၏၊ တုပ်ဝပ်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမကို ပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏားသည် အရိုအသေပြု၏၊ အလေးပြု၏၊ မြတ်နိုး၏၊ ပူဇော်၏၊ တုပ်ဝပ်၏။ပ။

အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ရဟန်းဂေါတမသည် စမ္မာမြို့သို့ ရောက်လာတော်မူ၍ ဂဂ္ဂရာမည်သောရေကန်၏ ကမ်းနား၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ အချင်းတို့ အကြင်သမဏဗြဟ္မဏတို့သည် ငါတို့၏ မြို့ရွာနယ်ပယ်သို့

လာကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဧည့်သည်များ ဖြစ်ကုန်၏။ ဧည့်သည်တို့ကို ငါတို့သည် အရိအသေ ပြုသင့်ကုန်၏။ အလေးပြုသင့်ကုန်၏။ မြတ်နိုးသင့်ကုန်၏။ ပူဇော်သင့်ကုန်၏။ တုပ်ဝပ်သင့်ကုန်၏။ အချင်းတို့အကြင်အကြောင်းကြောင့် ရဟန်းဂေါတမသည် စမ္မာမြို့ကို ရောက်လာတော်မူ၍ ဂဂ္ဂရာမည်သော ရေကန်၏ ကမ်းနား၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ရဟန်းဂေါတမသည်ငါတို့၏ ဧည့်သည်တော် ဖြစ်ပေ၏။ ဧည့်သည်တော်ကို ငါတို့သည် အရိအသေ ပြုသင့်ကုန်၏။ အလေးပြုသင့်ကုန်၏။ မြတ်နိုးသင့်ကုန်၏။ ပူဇော်သင့်ကုန်၏။ တုပ်ဝပ်သင့်ကုန်၏။ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်းထိုရဟန်းဂေါတမသည် ငါတို့ကို ဖူးမြော်ရန် မချဉ်းကပ်ထိုက်ပါ။ အမှန်အားဖြင့်ဆိုလျှင် ငါတို့သည်သာထိုအသျှင်ဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ် ထိုက်ပါကုန်၏။

အချင်းတို့ ငါသည် ထိုအသျှင်ဂေါတမ၏ ဤမျှလောက်သော ဂုဏ်တို့ကိုသာ သိ၏။ ထိုအသျှင်ဂေါတမသည်ကား ဤမျှလောက်သော ဂုဏ်တို့နှင့်သာ ပြည့်စုံသည် မဟုတ်ပေ။ အမှန်အားဖြင့်သော်ကားထိုအသျှင်ဂေါတမသည် အတိုင်းမသိသော ဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏"ဟု ဆို၏။

305. Evaṃ vutte, te brāhmaṇā soṇadaṇḍaṃ brāhmaṇaṃ etadavocum – “yathā kho bhavaṃ soṇadaṇḍo samaṇassa gotamassa vaṇṇe bhāsati ito cepi so bhavaṃ gotamo yojanasate viharati, alameva saddhena kulaputtena dassanāya upasaṅkमितum api puṭosenā”ti. “Tena hi, bho, sabbeva mayaṃ samaṇaṃ gotamaṃ dassanāya upasaṅkamissāma”ti.

၃၀၅။ ဧဝံ ဝုတ္တေ၊ တေ ဗြာဟ္မဏာ သောဏဒဏ္ဍံ ဗြာဟ္မဏံ ဧတဒေါစုံ - “ယထာ ခေါ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော သမဏဿ ဂေါတမဿ ဝဏ္ဏေ ဘာသတိ ဣတော စေပိ သော ဘဝံ ဂေါတမော ယောဇနသတေ ဝိဟရတိ၊ အလမေဝ သဒ္ဓေန ကုလပုတ္တေန ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ အပိ ပုဋ္ဌောသေနာ”တိ။ “တေန ဟိ၊ ဘော၊ သဗ္ဗေဝ မယံ သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။

305. This being said, the brahmaṇa spoke to Brahmaṇa Soṇadaṇḍa thus:

"Taking the word of Brahmaṇa Soṇadaṇḍa who praises highly of Samana Gotama, to be true it is only fitting that any young man of the family, possessing faith, should go and see Samana Gotama even if he lives a hundred yojanas away, and even if that entails carrying food-packets with him (in travelling). So let us all go to see Samana Gotama."

၃၀၅။ ဤသို့ ဆိုသော် ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားအား ဤသို့ ပြန်ကြား ပြောဆို ကုန်၏- "ရဟန်းဂေါတမ၏ဂုဏ်တို့ကို ချီးကျူးသော အသျှင်သောဏဒဏ္ဍ၏ စကားအတိုင်းဆိုလျှင် ထိုအသျှင်ဂေါတမသည် ဤမှ ယူဇနာတစ်ရာ (ဝေးကွာသော) အရပ်၌ နေစေကာမူ သဒ္ဓါတရားရှိသောအမျိုးသားသည် ရိက္ခာထုပ်ဆောင်၍သော်လည်း ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်သင့်သည်သာတည်း၊ အသျှင်သောဏဒဏ္ဍ သို့ဖြစ်၍ အကျွန်ုပ်တို့အားလုံးပင် ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ပါကုန်အံ့"ဟုပြောကြားပြောဆိုကုန်၏။

Soṇadaṇḍaparivitaṅko သောဏဒဏ္ဍပရိဝိတက္ကော

306. Atha kho soṇadaṇḍo brāhmaṇo mahatā brāhmaṇagaṇena saddhiṃ yena gaggarā pokkharaṇī tenupasaṅkami. Atha kho soṇadaṇḍassa brāhmaṇassa tirovanasaṇḍagatassa evaṃ cetaso parivitakko udapādi – “ahañceva kho pana samaṇaṃ gotamaṃ pañhaṃ puccheyyaṃ; tatra ce maṃ samaṇo gotamo evaṃ vadeyya – ‘na kho esa, brāhmaṇa, pañho evaṃ pucchitabbo, evaṃ nāmesa, brāhmaṇa , pañho pucchitabbo’ti, tena maṃ ayaṃ parisā paribhaveyya – ‘bālo soṇadaṇḍo brāhmaṇo abyatto, nāsakkhi samaṇaṃ gotamaṃ yoniso pañhaṃ pucchitu’nti. Yaṃ kho panāyaṃ parisā paribhaveyya, yasopi tassa hāyetha. Yassa kho pana yaso hāyetha, bhogāpi tassa hāyeyyuṃ. Yasoladdhā kho panamhākaṃ bhogā. Mamañceva kho pana samaṇo gotamo pañhaṃ puccheyya, tassa cāhaṃ pañhassa veyyākaraṇena cittaṃ na ārādheyyaṃ; tatra ce maṃ samaṇo gotamo evaṃ vadeyya – ‘na kho esa, brāhmaṇa, pañho evaṃ byākātabbo, evaṃ nāmesa, brāhmaṇa, pañho byākātabbo’ti, tena maṃ ayaṃ parisā paribhaveyya – ‘bālo soṇadaṇḍo brāhmaṇo abyatto, nāsakkhi samaṇassa gotamassa pañhassa veyyākaraṇena cittaṃ ārādhetu’nti. Yaṃ kho panāyaṃ parisā paribhaveyya, yasopi tassa hāyetha. Yassa kho pana yaso hāyetha, bhogāpi tassa hāyeyyuṃ. Yasoladdhā kho panamhākaṃ bhogā. Ahañceva kho pana evaṃ samīpagato samāno adisvāva samaṇaṃ gotamaṃ nivatteyyaṃ, tena maṃ ayaṃ parisā paribhaveyya – ‘bālo soṇadaṇḍo brāhmaṇo abyatto mānathaddho bhīto ca, no visahati samaṇaṃ gotamaṃ dassanāya upasaṅkamituṃ, kathaṃhi nāma evaṃ samīpagato samāno adisvā samaṇaṃ gotamaṃ nivattissatī’ti. Yaṃ kho panāyaṃ parisā paribhaveyya, yasopi tassa hāyetha. Yassa kho pana yaso hāyetha, bhogāpi tassa hāyeyyuṃ, yasoladdhā kho panamhākaṃ bhogā”ti.

၃၀၆။ အထ ခေါ် သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော မဟတာ ဗြာဟ္မဏဂဏေန သဒ္ဓိံ ယေန ဂဂ္ဂရာ ပေါက္ခရဏီ တေန ပသင်္ကမိ။ အထ ခေါ် သောဏဒဏ္ဍဿ ဗြာဟ္မဏဿ တိရောဝနသဏ္ဌဂတဿ ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ – “အဟဇ္ဇေဝ ခေါ် ပန သမဏံ ဂေါတမံ ပဉ္စံ ပုစ္ဆေယျံ; တတြ စေ မံ သမဏော ဂေါတမော ဧဝံ ဝဒေယျ – ‘န ခေါ် ဧသ၊ ဗြာဟ္မဏ၊ ပဉ္စေ ဧဝံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ဧဝံ နာမေသ၊ ဗြာဟ္မဏ ၊ ပဉ္စေ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော’တိ၊ တေန မံ အယံ ပရိသာ ပရိဘဝေယျ – ‘ဗာလော သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော အဗျတ္တော၊ နာသက္ခိံ သမဏံ ဂေါတမံ ယောနိ သော ပဉ္စံ ပုစ္ဆိတုန္တိ။ ယံ ခေါ် ပနာယံ ပရိသာ ပရိဘဝေယျ၊ ယသောပိ တဿ ဟာယေထ။ ယဿ ခေါ် ပန ယသော ဟာယေထ၊ ဘောဂါပိ တဿ ဟာယေယျ။ ယသောလဒ္ဓါ ခေါ် ပနမှာကံ ဘောဂါ။ မမဇ္ဇေဝ ခေါ် ပန သမဏော ဂေါတမော ပဉ္စံ ပုစ္ဆေယျ၊ တဿ စာဟံ ပဉ္စဿ ဝေယျာကရဏေန စိတ္တံ န အာရာဓေယျံ; တတြ စေ မံ သမဏော ဂေါတမော ဧဝံ ဝဒေယျ – ‘န ခေါ် ဧသ၊ ဗြာဟ္မဏ၊ ပဉ္စေ ဧဝံ ဗျာကာတဗ္ဗော၊ ဧဝံ နာမေသ၊ ဗြာဟ္မဏ၊ ပဉ္စေ ဗျာကာတဗ္ဗော’တိ၊ တေန မံ အယံ ပရိသာ ပရိဘဝေယျ – ‘ဗာလော သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မ

ဏော အဗျတ္တော၊ နာသက္ခိ သမဏဿ ဂေါတမဿ ပဉ္စဿ ဝေယျာကရဏေန စိတ္တံ အာရာဓေတု'န္တိ။ ယံ ခေါ ပနာယံ ပရိသာ ပရိဘဝေယျ။ ယသောပိ တဿ ဟာယေထ။ ယဿ ခေါ ပန ယသော ဟာယေထ၊ ဘောဂိပိ တဿ ဟာယေယျ။ ယသောလဒ္ဓါ ခေါ ပနမှာကံ ဘောဂါ။ အဟဉ္ဇေဝ ခေါ ပန ဧဝံ သမိပဂတော သမာနော အဒိ သွာဝ သမဏံ ဂေါတမံ နိဝတ္တေယျံ။ တေန မံ အယံ ပရိသာ ပရိဘဝေယျ - 'ဗာလော သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မ ဏော အဗျတ္တော မာနထဒ္ဓေါ ဘီတော စ၊ နော ဝိသဟတိ သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ၊ ကထဉ္စ နာမ ဧဝံ သမိပဂတော သမာနော အဒိသွာ သမဏံ ဂေါတမံ နိဝတ္တိဿတိ'တိ။ ယံ ခေါ ပနာယံ ပရိသာ ပရိဘဝေ ယျ။ ယသောပိ တဿ ဟာယေထ။ ယဿ ခေါ ပန ယသော ဟာယေထ၊ ဘောဂိပိ တဿ ဟာယေယျ။ ယ သောလဒ္ဓါ ခေါ ပနမှာကံ ဘောဂါ"တိ။

306. Then Brahmaṇa ŚSonadaṇḍa approached lake Gaggara together with a great company of brahmans. When he got past the woods, he thought to himself.

Suppose I ask Samaṇa Gotama a question; and suppose Samaṇa Gotama replies, 'Brahmaṇa! This question is inapt; it should be put in this form. As he says so, this assembly would humiliate me by passing the remark,

"This brahmana is stupid and indiscreet; he is unable to set an appropriate question for Samaṇa Gotama. If one is thus humiliated, one would lose reputation. One losing reputation would lose one's wealth. As a matter of fact, we are affluent because we gained wealth out of our reputation.

"And suppose, Samaṇa Gotama asks me a question, and suppose I cannot answer it to the entire satisfaction of his mind, then, dissatisfied, he would perhaps tell me, 'Brahmaṇa! You should not have answered in that manner; you should have answered in this manner. As he says so, this assembly would

humiliate me by passing the remark, 'This Brahmaṇa is stupid and indiscreet. He is unable to satisfy the mind of Samaṇa Gotama with an appropriate answer.' 'If one is thus humiliated, one would lose reputation. One losing reputation would lose one's wealth. As a matter of fact we are affluent because we gain wealth out of our reputation.

If I go back, without seeing Samaṇa Gotama having come so near him, this assembly would reproach me, saying,

Brahmaṇa Soṇadaṇḍa is stupid, indiscreet, proud, stubborn and afraid: He dares not approach and see Samaṇa Gotama. Why does he go back without seeing Samaṇa Gotama although he has been near him? If one is thus humiliated by this assembly one would lose reputation. One losing reputation would lose one's wealth. As a matter of fact we are affluent because we gain wealth out of our reputation.

၃၀၆။ ထိုအခါ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် များစွာသော ပုဏ္ဏားအပေါင်းနှင့်အတူ ဂဂ္ဂရာမည်သောရေကန်ဆီသို့ ချဉ်းကပ်၏။ ထိုအခါ တောအုပ်အလွန် (ကျောင်းတိုက်အတွင်း) သို့ ရောက်လျှင် သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားအား (ဤသို့) စိတ်အကြံဖြစ်၏- "ငါသည် ရဟန်းဂေါတမကို ပြဿနာမေးငြားအံ့၊ ထိုသို့မေးရာ၌ ရဟန်းဂေါတမသည် 'ပုဏ္ဏားထိုပြဿနာကို ဤသို့ မမေးထိုက်၊ ဤသို့သာ မေးထိုက်၏'ဟု ငါ့ကို အကယ်၍ ဆိုငြားအံ့၊ ထိုသို့ဆိုခြင်း ကြောင့် ဤပရိသတ်က 'သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် မိုက်၏၊ မလိမ္မာ၊ ရဟန်းဂေါတမကိုနည်းလမ်းမှန်စွာ ပြဿနာမေးရန် မစွမ်းနိုင်'ဟု ငါ့ကို ကဲ့ရဲ့ရာ၏။ ဤပရိသတ်၏ အကဲ့ရဲ့ခံရသူ အားကျော်စောခြင်းသည်လည်း ဆုတ်ယုတ်လေရာ၏။ ကျော်စောခြင်း ဆုတ်ယုတ်သူအား စည်းစိမ်တို့သည်လည်း ဆုတ်ယုတ်ကုန်ရာ၏။ စင်စစ် ငါတို့သည် စည်းစိမ်တို့ကို ကျော်စောခြင်းကြောင့် ရကုန်၏။

ငါ့ကိုမူလည်း ရဟန်းဂေါတမသည် ပြဿနာမေးငြားအံ့၊ ငါသည်လည်း ပြဿနာကို ဖြေဆိုခြင်းဖြင့်ထိုရဟန်း ဂေါတမ၏ စိတ်ကို မနှစ်သက်စေနိုင်ငြားအံ့၊ ထိုသို့ မနှစ်သက်စေနိုင်ခဲ့သော် ရဟန်းဂေါတမသည် 'ပုဏ္ဏား ဤ ပြဿနာကို ဤသို့ မဖြေဆိုထိုက်၊ ဤသို့သာ ဖြေဆိုထိုက်၏'ဟု အကယ်၍ ငါ့ကို ဆိုငြားအံ့၊ ထိုသို့ ဆိုခြင်း ကြောင့် ဤပရိသတ်က 'သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် မိုက်၏၊ မလိမ္မာ၊ ပြဿနာဖြေဆိုခြင်းဖြင့်ရဟန်းဂေါတမ၏ စိတ်ကို နှစ်သက်စေခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်'ဟု ငါ့ကို ကဲ့ရဲ့ရာ၏။ ဤပရိသတ်၏အကဲ့ရဲ့ခံရသူအား ကျော်စောခြင်း သည်လည်း ဆုတ်ယုတ် ရာ၏။ ကျော်စောခြင်း ဆုတ်ယုတ်သူအားစည်းစိမ်တို့သည်လည်း ဆုတ်ယုတ်ကုန်ရာ၏။ စင်စစ် ငါတို့သည် စည်းစိမ်တို့ကို ကျော်စောခြင်းကြောင့်ရကုန်၏။ ငါသည် ဤသို့ အနီးသို့ ရောက်ပါလျက် ရဟန်းဂေါတမကို မဖူးမြော်မူ၍သာလျှင် ပြန်လှည့် သွားငြားအံ့၊ ထိုသို့ ပြန်လှည့်သွားခြင်းကြောင့် ဤပရိသတ် က 'သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် မိုက်၏၊ မလိမ္မာ၊ မာနခက်ထန်၏၊ ကြောက်လည်း ကြောက်၏။ ရဟန်းဂေါတမ ကို ဖူးမြော်ခြင်းငှါ မဝံ၊ ဤ သို့အနီးသို့ရောက်ပါလျက် ရဟန်းဂေါတမကို မဖူးမြော်မူ၍ အဘယ်ကြောင့် ပြန်လှည့် သွားလေဘိသနည်း'ဟု ငါ့ကို ကဲ့ရဲ့ရာ၏။ ဤပရိသတ်၏ အကဲ့ရဲ့ခံရသူအား ကျော်စောခြင်းသည်လည်း ဆုတ်ယုတ်ရာ၏။ ကျော်စောခြင်း ဆုတ်ယုတ်သူအား စည်းစိမ်တို့သည်လည်း ဆုတ်ယုတ်ကုန်ရာ၏။ စင်စစ်ငါ တို့သည် စည်းစိမ်တို့ကို ကျော်စောခြင်းကြောင့် ရကုန်၏"ဟု စိတ်အကြံဖြစ်၏။

307. Atha kho soṇadaṇḍo brāhmaṇo yena bhagavā tenupasaṅkami; upasaṅkamitvā bhagavatā saddhiṃ sammodi. Sammodanīyaṃ kathaṃ sāraṇīyaṃ vītisāretvā ekamantaṃ nisīdi. Campeyyakāpi kho brāhmaṇagahapatikā appekacce bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdiṃsu; appekacce bhagavatā saddhiṃ sammodiṃsu; sammodanīyaṃ kathaṃ sāraṇīyaṃ vītisāretvā ekamantaṃ nisīdiṃsu; appekacce yena bhagavā tenaṇṇijaliṃ paṇāmetvā ekamantaṃ nisīdiṃsu; appekacce nāmagottaṃ sāvetaṃ ekamantaṃ nisīdiṃsu; appekacce tuṇhībhiṭṭā ekamantaṃ nisīdiṃsu.

၃၀၇။ အထ ခေါ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သ မ္မောဒိ။ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ စမ္ပေယျကာပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိ

ကာ အပွေကစ္ဆေ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိသု; အပွေကစ္ဆေ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိသု; သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိသု; အပွေကစ္ဆေ ယေန ဘဂဝါ တေနန္ဓလိ ပဏာမေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိသု; အပွေကစ္ဆေ နာမဂေါတ္တံ သာဝေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိသု; အပွေကစ္ဆေ တုဏှိဘူတာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိသု။

307. The Brahmana Sonadaṇḍa approached the Bhagavā, exchanged greetings with him, and after saying memorable words of felicitations, remained seated in a suitable place.

The Brahmanas and some householders of Campā paid their respects to the Bhagavā and took their seats. Some of them exchanged greetings with the Bhagava, said memorable words of felicitations to him and took their seats; some raised their clasped palms to their foreheads and took their seats; some announced their names and lineage and took their seats; while some merely kept silence and took their seats.

၃၀၇။ ထိုအခါ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်၏။

စမ္မာမြို့နေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားအချို့တို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ထိုင်ကုန်၏။ အချို့တို့သည် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆို ကုန်၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။ အချို့တို့သည်မြတ်စွာဘုရား ရှိရာ အရပ်သို့ လက်အုပ်ချီကုန်လျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။ အချို့တို့သည်အမည် အနွယ်ကို ပြောကြားလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။ အချို့တို့သည် တိတ်ဆိတ်စွာတစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။

308. Tatrapi sudamṇ soṇadaṇḍo brāhmaṇo etadeva bahulamanuvitakkento nisinno hoti –

“ahañceva kho pana samaṇaṃ gotamaṃ pañhaṃ puccheyyaṃ; tatra ce maṃ samaṇo gotamo evaṃ vadeyya – ‘na kho esa, brāhmaṇa, pañho evaṃ pucchitabbo, evaṃ nāmesa, brāhmaṇa, pañho pucchitabbo’ti, tena maṃ ayaṃ parisā paribhaveyya – ‘bālo soṇadaṇḍo brāhmaṇo abyatto, nāsakkhi samaṇaṃ gotamaṃ yoniso pañhaṃ pucchitu’nti. Yaṃ kho panāyaṃ parisā paribhaveyya, yasopi tassa hāyetha. Yassa kho pana yaso hāyetha, bhogāpi tassa hāyeyyumaṃ. Yasoladdhā kho panamhākaṃ bhogā. Mamañceva kho pana samaṇo gotamo pañhaṃ puccheyya, tassa cāhaṃ pañhassa veyyākaraṇena cittaṃ na ārādhēyyaṃ; tatra ce maṃ samaṇo gotamo evaṃ vadeyya – ‘na kho esa, brāhmaṇa, pañho evaṃ byākātabbo, evaṃ nāmesa, brāhmaṇa, pañho byākātabbo’ti, tena maṃ ayaṃ parisā paribhaveyya – ‘bālo soṇadaṇḍo brāhmaṇo abyatto, nāsakkhi samaṇassa gotamassa pañhassa veyyākaraṇena cittaṃ ārādhetu’nti. Yaṃ kho panāyaṃ parisā paribhaveyya, yasopi tassa hāyetha. Yassa kho

pana yaso hāyetha, bhogāpi tassa hāyeyyumaṃ. Yasoladdhā kho panamhākaṃ bhogā. Aho vata maṃ samaṇo gotamo sake ācariyake tevijjake pañhaṃ puccheyya, addhā vatassāhaṃ cittaṃ ārādheyyaṃ pañhassa veyyākaraṇenā”ti.

၃၀၈။ တကြိမ် သုဒ္ဓံ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော ဧတဒေဝ ဗဟုလမနုဝိတက္ကန္တော နိဿိန္နော ဟောတိ - “အဟဉ္ဇေဝ ခေါ ပန သမဏံ ဂေါတမံ ပဉ္စ ပုစ္ဆေယျံ; တတြ စေ မံ သမဏော ဂေါတမော ဧဝံ ဝဒေယျ - ‘န ခေါ ဒေသ၊ ဗြာဟ္မဏ၊ ပညော ဧဝံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ဧဝံ နာမေသ၊ ဗြာဟ္မဏ၊ ပညော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော’တိ၊ တေန မံ အယံ ပရိသာ ပရိဘဝေယျ - ‘ဗာလော သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော အဗျတ္တော၊ နာသက္ခိ သမဏံ ဂေါတမံ ယောနိသော ပဉ္စ ပုစ္ဆိတု’န္တိ။ ယံ ခေါ ပနာယံ ပရိသာ ပရိဘဝေယျ၊ ယသောပိ တဿ ဟာယေထ။ ယဿ ခေါ ပန ယသော ဟာယေထ၊ ဘောဂိပိ တဿ ဟာယေယျ။ ယသောလဒ္ဓါ ခေါ ပနမှာကံ ဘောဂိ။ မမဉ္ဇေဝ ခေါ ပန သမဏော ဂေါတမော ပဉ္စ ပုစ္ဆေယျ၊ တဿ စာဟံ ပညဿ ဝေယျာကရဏေန စိတ္တံ န အာရာဓေယျံ; တတြ စေ မံ သမဏော ဂေါတမော ဧဝံ ဝဒေယျ - ‘န ခေါ ဒေသ၊ ဗြာဟ္မဏ၊ ပညော ဧဝံ ဗျာကာတဗ္ဗော၊ ဧဝံ နာမေသ၊ ဗြာဟ္မဏ၊ ပညော ဗျာကာတဗ္ဗော’တိ၊ တေန မံ အယံ ပရိသာ ပရိဘဝေယျ - ‘ဗာလော သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော အဗျတ္တော၊ နာသက္ခိ သမဏဿ ဂေါတမဿ ပညဿ ဝေယျာကရဏေန စိတ္တံ အာရာဓေတု’န္တိ။ ယံ ခေါ ပနာယံ ပရိသာ ပရိဘဝေယျ၊ ယသောပိ တဿ ဟာယေထ။ ယဿ ခေါ ပန ယသော ဟာယေထ၊ ဘောဂိပိ တဿ ဟာယေယျ။ ယသောလဒ္ဓါ ခေါ ပနမှာကံ ဘောဂိ။ အဟော ဝတ မံ သမဏော ဂေါတမော သကေ အာစရိယကေ တေဝိဇ္ဇကေ ပဉ္စ ပုစ္ဆေယျ၊ အဒ္ဓါ ဝတဿာဟံ စိတ္တံ အာရာဓေယျံ ပညဿ ဝေယျာကရဏေနာ”တိ။

308. While thus sitting, Brahmana Sonadaṇḍa thought over the same thing again and again.

Suppose I ask Samaṇa Gotama a question; and suppose Samaṇa Gotama replies, "Brahmaṇa This question is inapt; it should be put in this form. As he say so, the assembly would humiliate me by passing the remark, This Brahmana is stupid and indiscreet; he is unable to set an appropriate question for Samaṇa Gotama.' If one is thus humiliated, one would lose reputation. One losing reputation would lose ones wealth. As a matter of fact we are affluent because we gain wealth out of our reputation.

"And suppose, Samana Gotama asks me a question, and suppose I cannot answer it to the entire satisfaction of his mind, then, dissatisfied, he would perhaps tell me, 'Brahmaṇa! You should not have answered in that manner. You should have answered in this manner. As he says so, this assembly would humiliate me by passing the remark, This brahmana is stupid and indiscreet. He is unable to satisfy the mind of Samaṇa Gotama with an appropriate answer. If one is thus humiliated, one would lose reputation. One losing reputation would lose one's wealth. As a matter of fact, we are affluent because we gain wealth out of our reputation.

It would be well if Samaṇa Gotama questions me on the three Vedas that my teacher taught me. If he does so, I can certainly satisfy his mind.”

၃၀၈။ ထိုနေရာ၌လည်း သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် ထိုအကြံအစည်ကိုပင် ကြိမ်ဖန်များစွာ ကြံစည် လျက်ထိုင် နေ၏။ "ငါသည် ရဟန်းဂေါတမကို ပြဿနာမေးငြားအံ့၊ ထိုသို့မေးရာ၌ ရဟန်းဂေါတမသည်

--

'ပုဏ္ဏားထိုပြဿနာကို ဤသို့ မမေးထိုက်၊ ဤသို့သာ မေးထိုက်၏'ဟု ငါ့ကို အကယ်၍ ဆိုငြားအံ့၊ ထိုသို့ဆိုခြင်း ကြောင့် ဤပရိသတ်က 'သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် မိုက်၏၊ မလိမ္မာ၊ ရဟန်းဂေါတမကိုနည်းလမ်းမှန်စွာ ပြဿနာမေးရန် မစွမ်းနိုင်'ဟု ငါ့ကို ကဲ့ရဲ့ရာ၏။ ဤပရိသတ်၏ အကဲ့ရဲ့ခံရ သူအားကျော်စောခြင်းသည်လည်း ဆုတ်ယုတ်လေရာ၏။ ကျော်စောခြင်းဆုတ်ယုတ်သူအား စည်းစိမ်တို့သည်လည်း ဆုတ်ယုတ်ကုန်ရာ၏။ စင်စစ် ငါတို့သည် စည်းစိမ်တို့ကို ကျော်စောခြင်းကြောင့် ရကုန်၏။ ငါ့ကိုမူလည်း ရဟန်းဂေါတမသည် ပြဿနာမေးငြား အံ့၊ ငါသည်လည်း ပြဿနာကို ဖြေဆိုခြင်းဖြင့်ထိုရဟန်းဂေါတမ၏ စိတ်ကို မနှစ်သက်စေနိုင်ငြားအံ့၊ ထိုသို့ မနှစ် သက်စေနိုင်ခဲ့သော် ရဟန်း ဂေါတမသည် 'ပုဏ္ဏား ဤပြဿနာကို ဤသို့ မဖြေဆိုထိုက်၊ ဤသို့သာ ဖြေဆို ထိုက်၏'ဟု အကယ်၍ ငါ့ကို ဆိုငြားအံ့၊ ထိုသို့ ဆိုခြင်းကြောင့် ဤ ပရိသတ်က 'သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် မိုက်၏၊ မလိမ္မာ၊ ပြဿနာဖြေဆိုခြင်းဖြင့် ရဟန်းဂေါတမ၏ စိတ်ကို နှစ်သက်စေခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်'ဟု ငါ့ကို ကဲ့ရဲ့ ရာ၏။ ဤပရိသတ်၏ အကဲ့ရဲ့ခံရသူအား ကျော်စောခြင်းသည်လည်း ဆုတ်ယုတ် ရာ၏။ ကျော်စောခြင်း ဆုတ်ယုတ်သူအား စည်းစိမ်တို့သည်လည်း ဆုတ်ယုတ် ကုန်ရာ၏။ စင်စစ် ငါတို့သည်စည်းစိမ်တို့ကို ကျော်စော ခြင်းကြောင့် ရကုန်၏။ ရဟန်းဂေါတမသည် ငါ့ဆရာ၏ အတတ်ဖြစ်သော ဗေဒင်သုံးပုံ၌ ငါ့ကို ပြဿနာမေးမှု ကောင်းလေစွ၊ (ဤသို့ မေးလျှင်) ငါသည် ပြဿနာကို ဖြေဆိုခြင်းဖြင့် ထိုရဟန်းဂေါတမ၏ စိတ်ကို ဧကန်ပင် နှစ်သက်စေနိုင်ရာ၏"ဟု ကြံစည်လျက် ထိုင်နေ၏။

Brāhmaṇapaññatti ဗြာဟ္မဏပညတ္တိ

Declaration of the Concept of Brahmanā ဗြာဟ္မဏဟု ပညတ်ခြင်း

309. Atha kho bhagavato soṇadaṇḍassa brāhmaṇassa cetasā cetoparivitakkamaññāya etadahosi – “vihaññāti kho ayaṃ soṇadaṇḍo brāhmaṇo sakena cittena. Yaṃnūnāhaṃ soṇadaṇḍaṃ brāhmaṇaṃ sake ācariyake tevijjake paññaṃ puccheyya”nti. Atha kho bhagavā soṇadaṇḍaṃ brāhmaṇaṃ etadavoca – “katihi pana, brāhmaṇa, aṅgehi samannāgataṃ brāhmaṇā brāhmaṇaṃ paññāpenti; ‘brāhmaṇosmi’ti ca vadamāno sammā vadeyya, na ca pana musāvādaṃ āpajjeyyā”ti?

၃၀၉။ အထ ခေါ ဘဂဝတော သောဏဒဏ္ဍဿ ဗြာဟ္မဏဿ စေတဿာ စေတောပရိဝိတက္ကမညာယ ဧတဒ ဟောသိ – “ဝိဟညတိ ခေါ အယံ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော သကေန စိတ္တေန။ ယံနူနာဟံ သောဏဒဏ္ဍံ ဗြာ

ဟူကံ သကေ အာစရိယကေ တေဝိဇ္ဇကေ ပဉ္စ ပုစ္ဆေယျ”န္တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သောဏဒဏ္ဍံ ဗြာဟ္မဏံ ဧတဒ ဝေါစ - “ကတိဟိ ပန၊ ဗြာဟ္မဏ၊ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ ဗြာဟ္မဏာ ဗြာဟ္မဏံ ပညပေန္တိ; ‘ဗြာဟ္မဏောသ္မိ’တိ စ ဝဒမာနော သမ္မာ ဝဒေယျ၊ န စ ပန မုသာဝါဒံ အာပဇ္ဇေယျာ”တိ?

309. The Bhagavā realizing in his own mind what was in the mind of Brahmaṇa Sonadanda, thought to himself:

"Brahmaṇa Soṇadaṇḍa is being vexed by his own thoughts. It were better if I question him on the three Vedas his teacher taught him.

Then the Bhagavā questioned Brahmana Sonadanda thus:

"Brahmana! what are the attributes that a brahmaṇa should possess so that his fellow brahmaṇas can declare him a brahmaṇa and he himself can say, and that rightly, without falling into false speech thus: 'I am a brahmana?'"

၃၀၉။ ထိုအခါ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၏ စိတ်အကြံကို (မိမိ) စိတ်ဖြင့် သိတော်မူ၍ မြတ်စွာဘုရားအားဤသို့သော အကြံဖြစ်၏- "ဤ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် သူ့စိတ်အကြံဖြင့် ပင်ပန်းဆင်းရဲနေ၏။ ငါသည် သောဏဒဏ္ဍ ပုဏ္ဏားအား သူ့ဆရာ၏ အတတ်ဖြစ်သော ဗေဒင်သုံးပုံ၌ ပြဿနာမေးရမူ ကောင်းလေစွ"ဟုအကြံဖြစ်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားအား ဤသို့ မေးတော်မူ၏- "ပုဏ္ဏား အဘယ်မျှလောက်သော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို ပုဏ္ဏားတို့သည် ပုဏ္ဏားဟု ပညတ်ကုန်သနည်း၊ အဘယ်မျှလောက်သော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည်လည်း 'ငါ ပုဏ္ဏား'ဟု ဆိုသော် မှန်စွာဆိုသည် မည်ရာသနည်း၊ မမှန်ပြောဆိုခြင်းသို့ မရောက်ရာ သနည်း"ဟု မေးတော်မူ၏။

310. Atha kho soṇadaṇḍassa brāhmaṇassa etadahosi - “yaṃ vata no ahosi icchitaṃ, yaṃ ākaṅkhitam, yaṃ adhippetam, yaṃ abhipatthitam - ‘aho vata maṃ samaṇo gotamo sake ācariyake tevijjake pañham puccheyya, addhā vatassāham cittaṃ ārādheyyaṃ pañhassa veyyākaraṇenā’ti, tatra maṃ samaṇo gotamo sake ācariyake tevijjake pañham pucchati. Addhā vatassāham cittaṃ ārādhessāmi pañhassa veyyākaraṇenā”ti.

၃၁၀။ အထ ခေါ သောဏဒဏ္ဍဿ ဗြာဟ္မဏဿ ဧတဒဟောသိ - “ယံ ဝတ နော အဟောသိ ဣစ္ဆိတံ၊ ယံ အာ ကင်္ခိတံ၊ ယံ အင်္ဂိပေတံ၊ ယံ အဘိပတ္ထိတံ - ‘အဟော ဝတ မံ သမဏော ဂေါတမော သကေ အာစရိယကေ တေ ဝိဇ္ဇကေ ပဉ္စ ပုစ္ဆေယျ၊ အဒ္ဓါ ဝတဿာဟံ စိတ္တံ အာရာဓေယျံ ပဉ္စဿ ဝေယျာကရဏေနာ’တိ၊ တတြ မံ သမ ဏော ဂေါတမော သကေ အာစရိယကေ တေဝိဇ္ဇကေ ပဉ္စ ပုစ္ဆတိ။ အဒ္ဓါ ဝတဿာဟံ စိတ္တံ အာရာဓေယျာမိ ပ ဉ္စဿ ဝေယျာကရဏေနာ”တိ။

310. Then it occurred to Brahmana Sonadanda thus:

I have entertained a wish, an expectation, a desire, and a yearning for Samaṇa Gotama to question me on the three Vedas that my teacher taught me so that I can satisfy his mind. Just as I desired, Samaṇa Gotama has questioned me on the three Vedas that my teacher taught me. By answering his question I shall certainly be able to satisfy his mind.”

၃၁၀။ ထိုအခါ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားအား ဤသို့သော အကြံဖြစ်၏- "ရဟန်းဂေါတမသည် ငါ့ဆရာ၏ အတတ် ဖြစ်သော ဗေဒင်သုံးပုံ၌ ငါ့ကို ပြဿနာမေးမှု ကောင်းလေစွ၊ (ဤသို့မေးလျှင်) ငါသည် ပြဿနာကို ဖြေဆိုခြင်း ဖြင့် ထိုရဟန်းဂေါတမ၏ စိတ်ကို ဧကန်ပင်နှစ်သက်စေနိုင်ရ၏ဟု အလိုရှိခဲ့၏။ မျှော်လင့်ခဲ့၏။ လိုလားခဲ့၏။ တောင့်တခဲ့၏။ ထို အတိုင်းပင်ရဟန်းဂေါတမသည် ငါ့ဆရာ၏ အတတ်ဖြစ်သော ဗေဒင်သုံးပုံ၌ ငါ့ကို ပြဿနာ မေး ပေ၏။ ငါသည်ပြဿနာကို ဖြေဆိုခြင်းဖြင့် ထိုရဟန်းဂေါတမ၏ စိတ်ကို ဧကန်ပင် နှစ်သက်စေနိုင် ပေတော့ အံ့"ဟုအကြံဖြစ်၏။

311. Atha kho soṇadaṇḍo brāhmaṇo abbhunnāmetvā kāyaṃ anuviloketvā parisam bhagavantam etadavoca – “pañcahi, bho gotama, aṅgehi samannāgataṃ brāhmaṇā brāhmaṇaṃ paññāpentī; ‘brāhmaṇosmī’ti ca vadamāno sammā vadeyya, na ca pana musāvādaṃ āpajjeyya. Katamehi pañcahi? Idha, bho gotama, brāhmaṇo ubhato sujāto hoti mātito ca pitito ca, saṃsuddhagahaṇiko yāva sattamā pitāmahayugā akkhitto anupakkuṭṭho jātivādena; ajjhāyako hoti mantadharo tiṇṇaṃ vedānaṃ pāragū sanighaṇḍukeṭubhānaṃ sākharappabhedānaṃ itihāsapañcamānaṃ padako veyyākaraṇo lokāyatamahāpurisalakkhaṇesu anavayo; abhirūpo hoti dassanīyo pāsādiko paramāya vaṇṇapokkharatāya samannāgato brahmavaṇṇī brahmavacchasī akhuddāvakaṇṇo dassanāya; sīlavā hoti vuddhasīlī vuddhasīlena samannāgato; paṇḍito ca hoti medhāvī paṭhamo vā dutiyo vā sujaṃ paggaṇhantānaṃ. Imehi kho, bho gotama, pañcahi aṅgehi samannāgataṃ brāhmaṇā brāhmaṇaṃ paññāpentī; ‘brāhmaṇosmī’ti ca vadamāno sammā vadeyya, na ca pana musāvādaṃ āpajjeyyā”ti.

“Imesaṃ pana, brāhmaṇa, pañcannaṃ aṅgānaṃ sakkā ekaṃ aṅgaṃ ṭhapayitvā catūhaṅgehi samannāgataṃ brāhmaṇā brāhmaṇaṃ paññāpetum; ‘brāhmaṇosmī’ti ca vadamāno sammā vadeyya, na ca pana musāvādaṃ āpajjeyyā”ti? “Sakkā, bho gotama. Imesañhi, bho gotama, pañcannaṃ aṅgānaṃ vaṇṇaṃ ṭhapayāma. Kiñhi vaṇṇo karissati? Yato kho, bho gotama, brāhmaṇo ubhato sujāto hoti mātito ca pitito ca saṃsuddhagahaṇiko yāva sattamā pitāmahayugā akkhitto anupakkuṭṭho jātivādena; ajjhāyako ca hoti mantadharo ca tiṇṇaṃ vedānaṃ pāragū sanighaṇḍukeṭubhānaṃ sākharappabhedānaṃ itihāsapañcamānaṃ

padako veyyākaraṇo lokāyatamahāpurisalakkhaṇesu anavayo; sīlavā ca hoti vuddhasīlī
vuddhasīlena samannāgato; paṇḍito ca hoti medhāvī paṭhamo vā dutiyo vā sujaṃ
paggaṇhantānaṃ. Imehi kho bho gotama catūhaṇṅhehi samannāgataṃ brāhmaṇā brāhmaṇaṃ
paññāpenti; ‘brāhmaṇosmī’ti ca vadamāno sammā vadeyya, na ca pana musāvādaṃ
āpajjeyyā”ti.

၃၁၁။ အထ ခေါ သောဏဒဏ္ဍော ပြာဟ္မဏော အပ္ပန္နမေတွာ ကာယံ အနုဝိလောကေတွာ ပရိသံ ဘဂဝန္တံ ဧတ
ဒဝေစ - “ပဉ္စဟိ၊ ဘော ဂေါတမ၊ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ ပြာဟ္မဏာ ပြာဟ္မဏံ ပညပေန္တိ; ‘ပြာဟ္မဏောသ္မိ’တိ စ
ဝဒမာနော သမ္မာ ဝဒေယျ၊ န စ ပန မုသာဝါဒံ အာပဇ္ဇေယျ။ ကတမေဟိ ပဉ္စဟိ? ဣဓ၊ ဘော ဂေါတမ၊ ပြာဟ္မ
ဏော ဥဘတော သုဇာတော ဟောတိ မာတိတော စ ပိတိတော စ၊ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမ
ဟယုဂါ အက္ခိတ္တော အနုပက္ကုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေန; အဇ္ဈာယကော ဟောတိ မန္တမရော တိဏ္ဍံ ဝေဒနံ ပါရဂူ သနိဃ
ဏ္ဍုကေဋ္ဌဘာနံ သာက္ခရပ္ပဘေဒနံ ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ ပဒကော ဝေယျာကရဏော လောကာယတမဟာပုရိ
သလက္ခဏေသု အနဝယော; အဘိရူပေါ ဟောတိ ဒဿနိယော ပါသာဒိကော ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သ
မန္နာဂတော ပြဟ္မဝဏ္ဏိ ပြဟ္မဝစ္ဆသီ အခုဒ္ဒာဝကာသော ဒဿနာယ; သီလဝါ ဟောတိ ဝုဒ္ဓသီလီ ဝုဒ္ဓသီလေန သမ
န္နာဂတော; ပဏ္ဍိတော စ ဟောတိ မေဓာဝီ ပဌမော ဝါ ဒုတိယော ဝါ သုဇံ ပဂ္ဂဏန္တနံ။ ဣမေဟိ ခေါ၊ ဘော
ဂေါတမ၊ ပဉ္စဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ ပြာဟ္မဏာ ပြာဟ္မဏံ ပညပေန္တိ; ‘ပြာဟ္မဏောသ္မိ’တိ စ ဝဒမာနော သမ္မာ
ဝဒေယျ၊ န စ ပန မုသာဝါဒံ အာပဇ္ဇေယျ”တိ။

“ဣမေသံ ပန၊ ပြာဟ္မဏ၊ ပဉ္စန္ဒ အင်္ဂါနံ သက္ကာ ဧကံ အင်္ဂံ ဌပယိတွာ စတူဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ ပြာဟ္မဏာ ပြာဟ္မ
ဏံ ပညပေတုံ; ‘ပြာဟ္မဏောသ္မိ’တိ စ ဝဒမာနော သမ္မာ ဝဒေယျ၊ န စ ပန မုသာဝါဒံ အာပဇ္ဇေယျ”တိ? “သက္ကာ
၊ ဘော ဂေါတမ။ ဣမေသဉ္စ၊ ဘော ဂေါတမ၊ ပဉ္စန္ဒ အင်္ဂါနံ ဝဏ္ဏံ ဌပယာမ။ ကိဉ္စ ဝဏ္ဏော ကရိဿတိ? ယတော
ခေါ၊ ဘော ဂေါတမ၊ ပြာဟ္မဏော ဥဘတော သုဇာတော ဟောတိ မာတိတော စ ပိတိတော စ သံသုဒ္ဓဂဟဏိ
ကော ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ အက္ခိတ္တော အနုပက္ကုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေန; အဇ္ဈာယကော စ ဟောတိ မန္တမ
ရော စ တိဏ္ဍံ ဝေဒနံ ပါရဂူ သနိဃဏ္ဍုကေဋ္ဌဘာနံ သာက္ခရပ္ပဘေဒနံ ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ ပဒကော ဝေယျာ
ကရဏော လောကာယတမဟာပုရိသလက္ခဏေသု အနဝယော; သီလဝါ စ ဟောတိ ဝုဒ္ဓသီလီ ဝုဒ္ဓသီလေန သမ
န္နာဂတော; ပဏ္ဍိတော စ ဟောတိ မေဓာဝီ ပဌမော ဝါ ဒုတိယော ဝါ သုဇံ ပဂ္ဂဏန္တနံ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘော
ဂေါတမ စတူဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ ပြာဟ္မဏာ ပြာဟ္မဏံ ပညပေန္တိ; ‘ပြာဟ္မဏောသ္မိ’တိ စ ဝဒမာနော သမ္မာ ဝ
ဒေယျ၊ န စ ပန မုသာဝါဒံ အာပဇ္ဇေယျ”တိ။

311. Brahman̄na Sondanda, bending slightly forward, looked sideways at _ the crowd of people
and addressed the Bhagavā thus:

O Gotama! The brahmanas declare that one who possesses the five attributes is a
brahmaṇa. Anyone, possessing the five attributes can say, and that, rightly, without falling into
false speech thus: I am a brahmaṇa. And what are those five attributes? They are:

"O Gotama: In this world a brahmana is well born on both sides of mother and father, pure in line of ancestry going back to seven generations, having never been ostracised nor reproached in respect of birth.

He can recite mantras, bearing them well in mind. He is a past master in three Vedas together with the text of Nighandu (Dictionary), Ketubha (The art of writing) and Akkharappabheda (Grammar), as well as Itihāsa the Fifth (Legendary lore). He is also master of Pada (composition) and Veyyākaraṇa (Grammar) and is thoroughly conversant with Lokāyata (worldly wise philosophy) and with Mahāpurisa Lakkhaṇa (the art of reading the bodily marks of a great man).

He is a man of morality, of steadfast morality and is endowed with established morality.

"He must be a wise man of keen intellect, who deserves to be the first or the second man to have the honour of holding the sacrificial ladle.

O Gotama! The brahmaṇas declare that one who possesses these five attributes is a brahmaṇa, and he himself can say, and that rightly, without falling into false speech thus: I am a brahmaṇa"

၃၁၁။ ထိုအခါ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် ကိုယ်ကို မတ်စေ၍ ပရိသတ်ကို စောင်းငဲ့ကြည့်ရှုပြီးလျှင်မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏- "အသျှင်ဂေါတမ ငါးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို ပုဏ္ဏားဟု ပညတ်ပါကုန်၏။ (ငါးပါးသောအင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည်လည်း) 'ငါ ပုဏ္ဏား'ဟု ဆိုသော် မှန်စွာ ဆိုသည် မည်ရာပါ၏။ မမှန်ပြောဆိုခြင်းသို့လည်း မရောက်ရာပါ။ အဘယ်ငါးပါးတို့နည်းဟူမူ- (၁) အသျှင်ဂေါတမ ဤလောက၌ ပုဏ္ဏားသည် အမိဘကံ အဖဘကံ နှစ်ဖက်စလုံးတို့မှ ကောင်း သောဇာတ်ရှိ၏။ ဘိုးဘေးခုနစ်ဆက်တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်းရှိ၏။ ဇာတ်နှင့် စပ်သော စကားဖြင့်အပယ်မခံရ၊ အကဲ့ရဲ့မခံရ။ (၂) ဝေဒကျမ်းလာဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုတတ်၏။ ဝေဒကျမ်းတို့ကို ဆောင်၏။ အဘိဓာန် 'နိဃဏ္ဍု' ကျမ်း၊ အလင်္ကာ 'ကေဠုဘကျမ်း'၊ သဒ္ဒါ 'အက္ခရပ္ပဘေဒ' ကျမ်း၊ ငါးခုမြောက် ဣတိဟာသကျမ်းနှင့် တက္ခဗေဒင်သုံးပုံတို့၏ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်၏။ ပဒကျမ်းကို တတ်၏။ ဗျာကရုဏ်းကျမ်းကို တတ်၏။ လောကာယတကျမ်း၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်း တို့၌ အကြွင်းမဲ့တတ်မြောက်၏။

(၃) အဆင်းလှ၏။ ရှုချင်ဖွယ်ရှိ၏။ မြတ်သော အဆင်းသဏ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဗြဟ္မာနှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏။ ဗြဟ္မာနှင့်တူသော ကိုယ်ရှိ၏။ ခုံညားသော ကိုယ်ခန္ဓာရှိ၏။

(၄) သီလရှိ၏။ ကြီးပွားသော သီလလည်း ရှိ၏။ ကြီးပွားသော သီလနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။

(၅) ပညာရှိ၏။ ထက်မြက်သော ဉာဏ်လည်း ရှိ၏။ ယဇ်ယောက်မကိုင်သော သူတို့တွင် ပဌမ
သော်လည်းကောင်း ဒုတိယသော်လည်းကောင်း ဖြစ်၏။

--

အသျှင်ဂေါတမ ဤငါးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို ပုဏ္ဏားဟု ပညတ်ပါကုန်၏။ (ဤငါးပါးသောအင်္ဂါတို့နှင့်
ပြည့်စုံသူသည်လည်း) 'ငါ ပုဏ္ဏား'ဟု ဆိုသော် မှန်စွာဆိုသည် မည်ရာပါ၏။ မမှန်ပြောဆိုခြင်းသို့လည်း မရောက်
ရာပါ။

312. “Imesaṃ pana, brāhmaṇa, catunnaṃ aṅgānaṃ sakkā ekaṃ aṅgaṃ ṭhapayitvā tīhaṅgehi
samannāgataṃ brāhmaṇā brāhmaṇaṃ paññāpetuṃ; ‘brāhmaṇosmī’ti ca vadamāno sammā
vadeyya, na ca pana musāvādaṃ āpajjeyyā”ti? “Sakkā, bho gotama. Imesañhi, bho gotama,
catunnaṃ aṅgānaṃ mante ṭhapayāma. Kiñhi mantā karissanti? Yato kho, bho gotama,
brāhmaṇo ubhato sujāto hoti mātito ca pitito ca saṃsuddhagahaṇiko yāva sattamā
pitāmahayugā akkhitto anupakkuṭṭho jātivādena; sīlavā ca hoti vuddhasīlī vuddhasīlena
samannāgato; paṇḍito ca hoti medhāvī paṭhamo vā dutiyo vā sujaṃ paggaṇhantānaṃ. Imehi
kho, bho gotama, tīhaṅgehi samannāgataṃ brāhmaṇā brāhmaṇaṃ paññāpenti;
‘brāhmaṇosmī’ti ca vadamāno sammā vadeyya, na ca pana musāvādaṃ āpajjeyyā”ti.

“Imesaṃ pana, brāhmaṇa, tiṇṇaṃ aṅgānaṃ sakkā ekaṃ aṅgaṃ ṭhapayitvā dvīhaṅgehi
samannāgataṃ brāhmaṇā brāhmaṇaṃ paññāpetuṃ; ‘brāhmaṇosmī’ti ca vadamāno sammā
vadeyya, na ca pana musāvādaṃ āpajjeyyā”ti? “Sakkā, bho gotama. Imesañhi, bho gotama,
tiṇṇaṃ aṅgānaṃ jātīm ṭhapayāma. Kiñhi jāti karissati? Yato kho, bho gotama, brāhmaṇo
sīlavā hoti vuddhasīlī vuddhasīlena samannāgato; paṇḍito ca hoti medhāvī paṭhamo vā dutiyo
vā sujaṃ paggaṇhantānaṃ. Imehi kho, bho gotama, dvīhaṅgehi samannāgataṃ brāhmaṇā
brāhmaṇaṃ paññāpenti; ‘brāhmaṇosmī’ti ca vadamāno sammā vadeyya, na ca pana
musāvādaṃ āpajjeyyā”ti.

၃၁၂။ “ဣမေသံ ပန၊ ဗြာဟ္မဏ၊ စတုန္နံ အင်္ဂါနံ သက္ကာ ဧကံ အင်္ဂံ ဌပယိတွာ တိဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ ဗြာဟ္မဏာ
ဗြာဟ္မဏံ ပညပေတံ; ဗြာဟ္မဏောသ္မိ’တိ စ ဝဒမာနော သမ္မာ ဝဒေယျ၊ န စ ပန မုသာဝါဒံ အာပဇ္ဇေယျာ”တိ?
“သက္ကာ၊ ဘော ဂေါတမ။ ဣမေသဉ္စိ၊ ဘော ဂေါတမ၊ စတုန္နံ အင်္ဂါနံ မန္တေ ဌပယာမ။ ကိဉ္စိ မန္တာ ကရိဿန္တိ? ယ
တော ခေါ၊ ဘော ဂေါတမ၊ ဗြာဟ္မဏော ဥဘတော သုဇာတော ဟောတိ မာတိတော စ ပိတိတော စ သံသုဒ္ဓဂဟ
ဏိကော ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ အက္ခိတ္တော အနုပက္ကုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေန; သီလဝါ စ ဟောတိ ဝုဒ္ဓသီလီ
ဝုဒ္ဓသီလေန သမန္နာဂတော; ပဏ္ဍိတော စ ဟောတိ မေဓာဝီ ပဌမော ဝါ ဒုတိယော ဝါ သုဇံ ပဂ္ဂဏန္တာနံ။ ဣမေဟိ

ခေါ၊ ဘော ဂေါတမ၊ တိဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ ဗြာဟ္မဏာ ဗြာဟ္မဏံ ပညပေန္တိ; ‘ဗြာဟ္မဏောသ္မိ’တိ စ ဝဒမာနော သမ္မာ ဝဒေယျ၊ န စ ပန မုသာဝါဒံ အာပဇ္ဇေယျာ”တိ။

“ဣမေသံ ပန၊ ဗြာဟ္မဏ၊ တိဏ္ဍံ အင်္ဂါနံ သက္ကာ ဧကံ အင်္ဂံ ဌပယိတွာ ဒွိဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ ဗြာဟ္မဏာ ဗြာဟ္မဏံ ပညပေတုံ; ‘ဗြာဟ္မဏောသ္မိ’တိ စ ဝဒမာနော သမ္မာ ဝဒေယျ၊ န စ ပန မုသာဝါဒံ အာပဇ္ဇေယျာ”တိ? “သက္ကာ၊ ဘော ဂေါတမ၊ ဣမေသဉ္စိ၊ ဘော ဂေါတမ၊ တိဏ္ဍံ အင်္ဂါနံ ဇာတိံ ဌပယာမ။ ကိဉ္စိ ဇာတိံ ကရိဿတိ? ယ ဘော ခေါ၊ ဘော ဂေါတမ၊ ဗြာဟ္မဏော သီလဝါ ဟောတိ ဝုဒ္ဓသီလီ ဝုဒ္ဓသီလေန သမန္နာဂတော; ပဏ္ဍိတော စ ဟောတိ မေဓာဝီ ပဌမော ဝါ ဒုတိယော ဝါ သုဇံ ပဂ္ဂဏန္တာနံ။ ဣမေဟိ ခေါ၊ ဘော ဂေါတမ၊ ဒွိဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ ဗြာဟ္မဏာ ဗြာဟ္မဏံ ပညပေန္တိ; ‘ဗြာဟ္မဏောသ္မိ’တိ စ ဝဒမာနော သမ္မာ ဝဒေယျ၊ န စ ပန မုသာဝါဒံ အာပဇ္ဇေယျာ”တိ။

312. "Brahmaṇa! will it be possible for the brahmanas to declare him who is endowed with the four, leaving out one from the five attributes, as a brahmaṇa who can say, and that, rightly, without falling into false speech thus?:

O Gotama! That will be possible. Personal appearance (literally colour), can be left out of the five attributes, Gotama, for, what is personal appearance after all?

So, O Gotama, a brahmaṇa must be well born on both sides of mother and father, pure in line of ancestry going back to seven generations, having never been ostracised nor reproached in respect of birth.

He must be able to recite mantras, bearing them well in mind. He is a post master in the three Vedas together with the text of Nighaṇḍu (Dictionary), Ketubha (the art of writing) and Akkarappabheda (Grammer), as well as Itihāsa the Fifth (Legendary lore). He is also master of Pada (composition) and Veyyākaraṇa (Grammar). He is thoroughly conversant with Lokāyata (Worldly wise philosophy) and with Mahāpurisalakkhaṇa, the bodily marks of a Great Man. Itihāsa (folklore) as the fifth of the unit (of five), besides being learned in pada (syntax), Vyākaraṇa (grammar), Lokāyata (Worldly wise philosophy) and Mahapurisa Lakkhaṇā (the art of reading the bodily marks of great man).

He must be a man of morality, of steadfast of morality, and is endowed with morality.

He must be a wise man of keen intellect, who deserves to be the first or the second man to have the honour of holding the sacrificial ladle.

O Gotama! The brahmanas also declare him who is endowed with the four attributes as a brahmanṇ, who can say, and that, rightly, without falling into false speech thus: 'I am a brahmaṇa'.

"Brahmanṇa! will it be possible for brahmaṇas to declare him who is endowed with the three, leaving out one from the four attributes as a brahmaṇa who can say, and that, rightly, without falling into false speech thus: 'I am a brahmaṇa,'

O Gotama! That will be possible. Vedas may be left out of the four attributes, Gotama, for, what are Vedas after all?

So, O Gotama, a Brahmaṇa must be well born on both sides of mother and father, pure in line of ancestry going back to seven generations, having never been ostracised nor reproached in respect of birth.

He must be a man of morality, of steadfast of morality, and is endowed with established morality.

He must be a wise man of keen intellect, who deserves to be the first or second man to have the honour of holding the sacrificial ladle.

O Gotama! The Brahmanṇas also declare him who is endowed with three attributes as a Brahmaṇa who can say, and that, rightly, without falling into false speech, thus:, 'I am a Brahmanṇa'.

"Brahmana! will it be possible for-the Brahmaṇas to declare him who is endowed with the two, leaving out one from the three attributes as a Brahmaṇa who can say, and that rightly, without falling into false speech thus: 'I am a Brahmaṇa.'"

O Gotama! That will be possible. Good birth may be left out of the three attributes, for, Gotama, what is good birth after all?

So, O Gotama, a Brahmaṇa must be a man of morality, of steadfast morality, and is endowed with, established morality.

"He must be a wise man of keen intellect who deserves to be the first of the second man to have the honour of holding the sacrificial ladle.

O Gotama! The Brahmanas also declare him who is endowed with these two attributes as a Brahmaṇa who can say, and that rightly, without falling into false speech thus: 'I am a Brahmaṇa!.'

၃၁၂။ ပုဏ္ဏား ဤငါးပါးသော အင်္ဂါတို့တွင် အင်္ဂါတစ်ပါးကို ထား၍ လေးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့်ပြည့်စုံသူကို ပုဏ္ဏား တို့သည် ပုဏ္ဏားဟု ပညတ်ခြင်းငှါ တတ်နိုင်ပါသလော့၊ (လေးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့်ပြည့်စုံသူသည်လည်း) 'ငါ ပုဏ္ဏား'ဟု ဆိုသော် မှန်စွာ ဆိုသည် မည်ရာသလော့၊ မမှန်ပြောဆိုခြင်းသို့လည်း မရောက်ရာသလော။

အသျှင်ဂေါတမ တတ်နိုင်ပါ၏။ ဤငါးပါးသော အင်္ဂါတို့တွင် အဆင်းကို ထားပါကုန်အံ၊ အဆင်းသည်အဘယ်မူအံ့ နည်း၊ အသျှင်ဂေါတမ ပုဏ္ဏားသည်- (၁) အဓိဘက် အဖဘက် နှစ်ဖက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏။ ဘိုး ဘေး ခုနစ်ဆက် တိုင်အောင်မျိုးရိုးသန့်သော အဓိဝမ်းရှိ၏။ ဇာတ်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့် အပယ်မခံရ၊ အကဲ့ရဲ့မ ခံရ။

(၂) ဝေဒကျမ်းလာဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုတတ်၏။ ဝေဒကျမ်းတို့ကို ဆောင်၏။ အဘိဓာန် 'နိဃဏ္ဏု' ကျမ်း၊ အလင်္ကာ 'ကေဠုဘကျမ်း'၊ သဒ္ဒါ 'အက္ခရပ္ပဘောဒ' ကျမ်း၊ ငါးခုမြောက် ဣတိဟာသ ကျမ်းနှင့်တကွဗေဒင်သုံးပုံ တို့၏ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်၏။ ပဒကျမ်းကို တတ်၏။ ဗျာကရုဏ်းကျမ်းကို တတ်၏။ လောကာယတကျမ်း၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်းတို့၌ အကြွင်းမဲ့ တတ်မြောက်၏။

(၃) သီလရှိ၏။ ကြီးပွားသော သီလလည်း ရှိ၏။ ကြီးပွားသော သီလနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။

(၄) ပညာရှိ၏။ ထက်မြက်သော ဉာဏ်လည်း ရှိ၏။ ယဇ်ယောက်မကိုင်သော သူတို့တွင် ပဌမသော်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယသော်လည်းကောင်း ဖြစ်၏။

အသျှင်ဂေါတမ ဤလေးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို ပုဏ္ဏားတို့သည် ပုဏ္ဏားဟု ပညတ် ပါကုန်၏။ (ဤ လေးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည်လည်း) 'ငါ ပုဏ္ဏား'ဟု ဆိုသော် မှန်စွာ ဆိုသည်မည်ရာပါ၏။ မမှန် ပြောဆိုခြင်းသို့လည်း မရောက်ရာပါ။

ပုဏ္ဏား ဤလေးပါးသော အင်္ဂါတို့တွင် အင်္ဂါတစ်ပါးကို ထား၍ သုံးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကိုပုဏ္ဏား တို့သည် ပုဏ္ဏားဟု ပညတ်ခြင်းငှါ တတ်နိုင်ပါသလော့၊ (သုံးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့်ပြည့်စုံသူသည်လည်း) ' ငါ ပုဏ္ဏား'ဟု ဆိုသော် မှန်စွာဆိုသည် မည်ရာသလော့၊ မမှန်ပြောဆိုခြင်းသို့လည်း မရောက်ရာသလော။

အသျှင်ဂေါတမ တတ်နိုင်ပါ၏။ ဤလေးပါးသော အင်္ဂါတို့တွင် ဝေဒကျမ်းကို ထားပါကုန်အံ၊ ဝေဒကျမ်းတို့သည် အဘယ်မူအံ့နည်း၊ အသျှင်ဂေါတမ ပုဏ္ဏားသည်- (၁) အဓိဘက် အဖဘက် နှစ်ဖက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏။ ဘိုးဘေး ခုနစ်ဆက် တိုင်အောင်မျိုးရိုးသန့်သော အဓိဝမ်းရှိ၏။ ဇာတ်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့် အပယ်မ ခံရ၊ အကဲ့ရဲ့ မခံရ။ (၂) သီလရှိ၏။ ကြီးပွားသော သီလလည်း ရှိ၏။ ကြီးပွားသော သီလနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။

(၃) ပညာရှိ၏။ ထက်မြက်သော ဉာဏ်လည်း ရှိ၏။ ယဇ်ယောက်မကိုင်သော သူတို့တွင် ပဌမသော်လည်းကောင်း ဒုတိယသော်လည်းကောင်း ဖြစ်၏။

အသျှင်ဂေါတမ ဤသုံးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို ပုဏ္ဏားတို့သည် ပုဏ္ဏားဟု ပညတ်ပါ ကုန်၏။ (ဤသုံးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည်လည်း) 'ငါ ပုဏ္ဏား'ဟု ဆိုသော် မှန်စွာ ဆိုသည် မည်ရာပါ၏။ မမှန် ပြောဆိုခြင်းသို့လည်း မရောက်ရာပါ။

ပုဏ္ဏား ဤသုံးပါးသော အင်္ဂါတို့တွင် အင်္ဂါတစ်ပါးကို ထား၍ နှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကိုပုဏ္ဏားတို့သည် ပုဏ္ဏားဟု ပညတ်ခြင်းငှါ တတ်နိုင်ပါသလော့၊ (နှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့်

--

ပြည့်စုံသူသည်လည်း) 'ငါ ပုဏ္ဏား'ဟု ဆိုသော် မှန်စွာဆိုသည် မည်ရာသလော့၊ မမှန်ပြောဆိုခြင်းသို့လည်း မရောက်ရာသလော။

အသျှင်ဂေါတမ တတ်နိုင်ပါ၏။ ဤသုံးပါးသော အင်္ဂါတို့တွင် ဇာတ်ကို ထားပါကုန်အံ့၊ ဇာတ်သည်အဘယ်မူအံ့နည်း၊ အသျှင်ဂေါတမ ပုဏ္ဏားသည်- (၁) သီလရှိ၏။ ကြီးပွားသော သီလလည်း ရှိ၏။ ကြီးပွားသော သီလနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။

(၂) ပညာရှိ၏။ ထက်မြက်သော ဉာဏ်လည်း ရှိ၏။ ယဇ်ယောက်မကိုင်သော သူတို့တွင် ပဌမသော်လည်းကောင်း ဒုတိယသော်လည်းကောင်း ဖြစ်၏။

အသျှင်ဂေါတမ ဤနှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို ပုဏ္ဏားတို့သည် ပုဏ္ဏားဟု ပညတ်ပါ ကုန်၏။ (ဤနှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည်လည်း) 'ငါ ပုဏ္ဏား'ဟု ဆိုသော် မှန်စွာ ဆိုသည် မည်ရာပါ၏။ မမှန် ပြောဆိုခြင်းသို့လည်း မရောက်ရာပါ။

313. Evaṃ vutte, te brāhmaṇā soṇadaṇḍaṃ brāhmaṇaṃ etadavocum – “mā bhavaṃ soṇadaṇḍo evaṃ avaca, mā bhavaṃ soṇadaṇḍo evaṃ avaca. Apavadeva bhavaṃ soṇadaṇḍo vaṇṇaṃ, apavadati mante, apavadati jātiṃ ekaṃsena. Bhavaṃ soṇadaṇḍo samaṇasseva gotamassa vādaṃ anupakkhandatī”ti.

၃၁၃။ ဧဝံ ဝုတ္တေ၊ တေ ဗြာဟ္မဏာ သောဏဒဏ္ဍံ ဗြာဟ္မဏံ ဧတဒေါစုံ - “မာ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော ဧဝံ အဝစ၊ မာ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော ဧဝံ အဝစ။ အပဝဒတေဝ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော ဝဏ္ဏံ၊ အပဝဒတိ မန္တေ၊ အပဝဒတိ ဇာတိံ ဧကံသေန။ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော သမဏဿေဝ ဂေါတမဿ ဝါဒံ အနုပက္ခန္ဓတီ”တိ။

313. This being said, those Brahmanas spoke to Brahmanṇa Soṇṇadaṇḍa thus:

"Revered Sonadaṇḍa! please do not say so. The Revered Soṇṇadaṇḍa has rejected (the attributes of) good appearance, the three Vadas and good birth. Indeed, you have gone over to the side of Samaṇa Gotama's doctrine. "

၃၁၃။ ဤသို့ ဆိုသော် ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားအား ဤစကားကို ဆိုကုန်၏- "အသျှင်သောဏဒဏ္ဍ ဤသို့ မဆိုပါလင့်၊ အသျှင်သောဏဒဏ္ဍ ဤသို့ မဆိုပါလင့်၊ အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် အဆင်းကို ပစ်ပယ်၏၊ ဝေဒကျမ်းတို့ကို ပစ်ပယ်၏၊ ဇာတ်ကို ပစ်ပယ်၏၊ အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည် ရဟန်းဂေါတမ၏ ဝါဒသို့ စင်စစ် လိုက်ပါသွား၏"ဟု ဆိုကုန်၏။

314. Atha kho bhagavā te brāhmaṇe etadavoca – “sace kho tumhākaṃ brāhmaṇānaṃ evaṃ hoti – ‘appassuto ca soṇadaṇḍo brāhmaṇo, akalyāṇavākkaraṇo ca soṇadaṇḍo brāhmaṇo, duppaṅṅo ca soṇadaṇḍo brāhmaṇo, na ca pahoti soṇadaṇḍo brāhmaṇo samaṇena gotamena saddhiṃ asmiṃ vacane paṭimantetu’nti, tiṭṭhatu soṇadaṇḍo brāhmaṇo, tumhe mayā saddhiṃ mantavho asmiṃ vacane. Sace pana tumhākaṃ brāhmaṇānaṃ evaṃ hoti – ‘bahussuto ca soṇadaṇḍo brāhmaṇo, kalyāṇavākkaraṇo ca soṇadaṇḍo brāhmaṇo, paṇḍito ca soṇadaṇḍo brāhmaṇo, pahoti ca soṇadaṇḍo brāhmaṇo samaṇena gotamena saddhiṃ asmiṃ vacane paṭimantetu’nti, tiṭṭhatha tumhe, soṇadaṇḍo brāhmaṇo mayā saddhiṃ paṭimantetū”ti.

၃၁၄။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ တေ ဗြာဟ္မဏေ ဧတဒဝေါစ - “သစေ ခေါ် တုမ္မာကံ ဗြာဟ္မဏာနံ ဧဝံ ဟောတိ - ‘အပ္ပပဿုတော စ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော၊ အကလျာဏဝါက္ကရဏော စ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော၊ ဒုပ္ပညော စ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော၊ န စ ပဟောတိ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော သမဏေန ဂေါတမေန သဒ္ဓိံ အသ္ဓိံ ဝစနေ ပဋိမန္တေတု’န္တိ၊ တိဋ္ဌတု သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော၊ တုမေ မယာ သဒ္ဓိံ မန္တဝော အသ္ဓိံ ဝစနေ။ သစေ ပန တုမ္မာကံ ဗြာဟ္မဏာနံ ဧဝံ ဟောတိ - ‘ဗဟုဿုတော စ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော၊ ကလျာဏဝါက္ကရဏော စ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော၊ ပဏ္ဍိတော စ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော၊ ပဟောတိ စ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော သမဏေန ဂေါတမေန သဒ္ဓိံ အသ္ဓိံ ဝစနေ ပဋိမန္တေတု’န္တိ၊ တိဋ္ဌထ တုမေ၊ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော မယာ သဒ္ဓိံ ပဋိမန္တေတု”တိ။

314. At this, the Bhagavā said to those Brahmanas thus:

If you consider that Brahmana Sonadanda is a man of scanty knowledge, not of pleasant speech, lacking in intelligence and incapable of arguing with Samaṇa Gotama, you leave him alone. It shall be you who are to talk with me. But if you consider that Brahmanṇa Soṇnadanda is a man full of knowledge, of pleasant speech, wise and capable of arguing with Śamaṇa Gotama, you hold your peace. Let Brahmanṇa Soṇadaṇḍa argue with me.”

၃၁၄။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုပုဏ္ဏားတို့အား ဤစကားကို မိန့်ဆိုတော်မူ၏- "သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် အကြားအမြင်လည်း နည်း၏။ ချေငံသော စကားလည်း မရှိ၊ ပညာ လည်းမဲ့၏။ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် ဤ စကား၌ ရဟန်းဂေါတမနှင့်အတူ တုံ့ပြန် ပြောဆိုခြင်းငှါ လည်းစွမ်းနိုင်ဟု သင်ပုဏ္ဏားတို့ အကယ်၍ ထင်ကြ လျှင် သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် နေပါစေ၊ သင်တို့သည်သာဤစကား၌ ငါနှင့်အတူ ပြောဆိုကုန်လော။ သောဏ ဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် အကြား အမြင်များ၏။ ချေငံသောစကားလည်း ရှိ၏။ ပညာလည်း ရှိ၏။ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား သည် ဤ စကား၌ ရဟန်းဂေါတမနှင့်အတူတုံ့ပြန်ပြောဆိုခြင်းငှါလည်း စွမ်းနိုင်၏ဟု သင်ပုဏ္ဏားတို့ အကယ်၍ ထင်ကြလျှင် သင်တို့ နေကြကုန်၊ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည်သာ ဤစကား၌ ငါနှင့်အတူ တုံ့ပြန် ပြောဆိုပါ စေ"ဟု မိန့်တော်မူ၏။

315. Evaṃ vutte, soṇadaṇḍo brāhmaṇo bhagavantaṃ etadavoca – “tiṭṭhatu bhavaṃ gotamo, tuṇhī bhavaṃ gotamo hotu, ahameva tesam sahadhammena paṭivacanaṃ karissāmi”ti. Atha kho soṇadaṇḍo brāhmaṇo te brāhmaṇe etadavoca – “mā bhavanto evaṃ avacuttha, mā bhavanto evaṃ avacuttha – ‘apavadateva bhavaṃ soṇadaṇḍo vaṇṇaṃ, apavadati mante, apavadati jātiṃ ekaṃsena. Bhavaṃ soṇadaṇḍo samaṇasseva gotamassa vādaṃ anupakkhandati’ti. Nāhaṃ, bho, apavadāmi vaṇṇaṃ vā mante vā jātiṃ vā”ti.

၃၁၅။ ဧဝံ ဝုတ္တေ၊ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ - “တိဋ္ဌတု ဘဝံ ဂေါတမော၊ တုဏှိ ဘဝံ ဂေါတမော ဟောတု၊ အဟမေဝ တေသံ သဟဓမ္မေန ပဋိဝစနံ ကရိဿာမိ”တိ။ အထ ခေါ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာ ဟ္မဏော တေ ဗြာဟ္မဏေ ဧတဒဝေါစ - “မာ ဘဝန္တော ဧဝံ အဝစုတ္ထ၊ မာ ဘဝန္တော ဧဝံ အဝစုတ္ထ - ‘အပဝဒတေ ဝ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော ဝဏ္ဏံ၊ အပဝဒတိ မန္တေ၊ အပဝဒတိ ဇာတိံ ဧကံသေန။ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော သမ ဏဿေဝ ဂေါတမဿ ဝါဒံ အနုပက္ခန္ဓတိ’တိ။ နာဟံ၊ ဘော၊ အပဝဒာမိ ဝဏ္ဏံ ဝါ မန္တေ ဝါ ဇာတိံ ဝါ”တိ။

315. Having said this, Brahmaṇa Sonadaṇḍa addressed the Bhagavā thus:

Hold your peace, Revered Gotama! please remain silent, Revered Gotama! I alone will argue with them.

Then Brahmaṇa Soṇdanda said this to those Brahmaṇas.

"Sirs, say not so.

Sirs! say not so. Please do not say, "Brahmaṇa Sonadaṇḍa has rejected (the attributes of) personal appearance (or colour), the three vedas and good birth and gone over to the side of Samaṇa Gotama's doctrine. "I do not reject those attributes of personal appearance, the three Vedas and good birth."

၃၁၅။ ယင်းသို့ မိန့်တော်မူလျှင် သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဂေါတမ နေတော်မူပါ၊ အသျှင်ဂေါတမ ဆိတ်ဆိတ် နေတော်မူပါ၊ အကျွန်ုပ်သည်သာ ဤပုဏ္ဏားတို့အား အကြောင်းနှင့်တကွ ချေပပြောဆိုပါအံ့"ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် ထိုပုဏ္ဏားတို့အား ဤစကားကို ဆို၏ -

"အသျှင်တို့ ဤသို့ မဆိုပါကုန်လင့်၊ အသျှင်တို့ ဤသို့ မဆိုကုန်လင့်၊ 'အသျှင်သောဏဒဏ္ဍသည်အဆင်းကို ပစ်ပယ်၏၊ ဝေဒကျမ်းတို့ကို ပစ်ပယ်၏၊ ဇာတ်ကို ပစ်ပယ်၏၊ အသျှင်သောဏ ဒဏ္ဍသည်ရဟန်းဂေါတမ၏ ဝါဒ သို့သာ စင်စစ် လိုက်ပါသွား၏'ဟု မဆိုပါကုန်လင့်၊ ငါသည် အဆင်းကိုလည်းမပစ်ပယ်ပါ၊ ဝေဒကျမ်းတို့ကိုလည်း မပစ်ပယ်ပါ၊ ဇာတ်ကိုလည်း မပစ်ပယ်ပါ"ဟု ဆို၏။

316. Tena kho pana samayena soṇadaṇḍassa brāhmaṇassa bhāḍineyyo aṅgako nāma māṇavako tassaṃ parisāyaṃ nisinno hoti. Atha kho soṇadaṇḍo brāhmaṇo te brāhmaṇe etadavoca – “passanti no bhonto imaṃ aṅgakaṃ māṇavakaṃ amhākaṃ bhāḍineyya”nti? “Evaṃ, bho”. “Aṅgako kho, bho, māṇavako abhirūpo dassanīyo pāsādiko paramāya vaṇṇapokkharatāya samannāgato brahmavaṇṇī brahmavacchasi akhuddāvakāso dassanāya, nāssa imissaṃ parisāyaṃ samasamo atthi vaṇṇena tḥapetvā samaṇaṃ gotamaṃ. Aṅgako kho māṇavako ajjhāyako mantadharo, tiṇṇaṃ vedānaṃ pāragū sanighaṇḍukeṭubhānaṃ sakkharappabhedānaṃ itihāsapāñcamānaṃ padako veyyākaraṇo lokāyatamahāpurisalakkhaṇesu anavayo. Ahamassa mante vācetā. Aṅgako kho māṇavako ubhato sujāto mātito ca pitito ca saṃsuddhagahaṇiko yāva sattamā pitāmahayugā akkhitto anupakuṭṭho jātivādena. Ahamassa mātāpitāro jānāmi. Aṅgako kho māṇavako pāṇampi haneyya, adinnampi ādiyeyya, paradārampi gaccheyya, musāvādampi bhaṇeyya, majjampi piveyya, ettha dāni, bho, kiṃ vaṇṇo karissati, kiṃ mantā, kiṃ jāti? Yato kho, bho, brāhmaṇo sīlavā ca hoti vuddhasīlī vuddhasīlena samannāgato, paṇḍito ca hoti medhāvī paṭhamo vā dutiyo vā sujaṃ paggaṇhantānaṃ. Imehi kho, bho, dvīhaṅgehi samannāgataṃ brāhmaṇā brāhmaṇaṃ paññāpenti; ‘brāhmaṇosmī’ti ca vadamāno sammā vadeyya, na ca pana musāvādaṃ āpajjeyyā”ti.

၃၁၆။ တေန ခေါ ပန သမယေန သောဏဒဏ္ဍဿ ဗြာဟ္မဏဿ ဘာဂိနေယျာ အင်္ဂကော နာမ မာဏဝကော တဿံ ပရိသာယံ နိသိန္နော ဟောတိ။ အထ ခေါ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော တေ ဗြာဟ္မဏေ ဧတဒေါစ - “ပဿန္တိ နော ဘောန္တော ဣမံ အင်္ဂကံ မာဏဝကံ အမှာကံ ဘာဂိနေယျ”န္တိ? “ဧဝံ၊ ဘော”။ “အင်္ဂကော ခေါ၊ ဘော၊ မာဏဝကော အဘိရူပေါ ဒဿနီယော ပါသာဒိကော ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတော ဗြဟ္မ ဝဏ္ဏိ ဗြဟ္မဝစ္ဆသီ အခုဒ္ဒာဝကာသော ဒဿနာယ၊ နာဿ ဣမိဿံ ပရိသာယံ သမသမော အတ္ထိ ဝဏ္ဏေန ဌပေ တွာ သမဏံ ဂေါတမံ။ အင်္ဂကော ခေါ မာဏဝကော အဇ္ဈာယကော မန္တဓရော၊ တိဏ္ဏံ ဝေဒာနံ ပါရဂူ သနိဃန္တာ၊ ကေဠုဘာနံ သာက္ခရပ္ပဘေဒာနံ ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ ပဒကော ဝေယျာကရဏော လောကာယတမဟာပုရိသ

လက္ခဏေသု အနဝယော။ အဟမဿ မန္တေ ဝါစေတာ။ အင်္ဂကော ခေါ် မာဏဝကော ဥဘတော သုဇာတော မာ
တိတော စ ပိတိတော စ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ အက္ခိတ္တော အနုပက္ကုဋ္ဌော ဇာတိဝါ
ဒေန။ အဟမဿ မာတာပိတရော ဇာနာမိ။ အင်္ဂကော ခေါ် မာဏဝကော ပါဏမ္ပိ ဟနေယျ။ အဒိန္နမ္ပိ အာဒိယေ
ယျ ၊ ပရဒါရမ္ပိ ဂစ္ဆေယျ။ မုသာဝါဒမ္ပိ ဘဏေယျ။ မန္တမ္ပိ ပိဝေယျ။ ဧတ္ထ ဒာနိ၊ ဘော၊ ကိံ ဝဏ္ဏော ကရိဿတိ၊ ကိံ မ
န္တော၊ ကိံ ဇာတိ? ယတော ခေါ်၊ ဘော၊ ပြာဟ္မဏော သီလဝါ စ ဟောတိ ဝုဒ္ဓသီလီ ဝုဒ္ဓသီလေန သမန္နာဂတော၊ ပ
ဏ္ဍိတော စ ဟောတိ မေဓာဝီ ပဌမော ဝါ ဒုတိယော ဝါ သုဇံ ပဂ္ဂဏန္တာနံ။ ဣမေဟိ ခေါ်၊ ဘော၊ ဒွိဟင်္ဂေဟိ သမန္န
နာဂတံ ပြာဟ္မဏာ ပြာဟ္မဏံ ပညပေန္တိ; ‘ပြာဟ္မဏောသ္မိ’တိ စ ဝဒမာနော သမ္မာ ဝဒေယျ။ န စ ပန မုသာဝါဒိ
အာပဇ္ဇေယျာ”တိ။

316. At that time, Angaka, the young man who was the nephew of Brahmana Sonadaṇḍa, was seated among the assembly that had gathered. Then Brahmana Sonadanda said to those brahmans:

"Sirs! have you not seen my nephew Angaka, the young man? |

Yes, Sir, we have."

"Indeed, Sirs! Young Angaka is handsome, good-looking, inspiring devotion, endowed with an exceedingly beautiful appearance, like a Brahmaṇa in complexion and gracefulness, imposing in stature. Among this assembly here none could vie with the young Angaka in personal appearance, except Śsamaṇa Gotama. The young Angaka can recite mantras, bearing them well in mind. He is a past master in the three Vedas, together with the text of Nighaṇḍu (Dictionary), Ketubha (the art of writing) and Akkharappabheda (Gammara), as well as Ītihāsa the fifth (Legendary lore). He is also master of Pada (composition) and Veyyākaraṇa (Grammar) and is thoroughly conversant with Lokāyata (worldly wise philosophy) and with Mahāpurisa Lakkhaṇa, the bodily marks of a Great Man.

I myself have taught the vedas to the young Angaka. He is well born on both sides of mother and father, pure in line of ancestry going back to seven generations, having never been ostracised nor reproached in respect of birth. I know his parents. If young Angaka takes life, takes what is not given, sleeps with other's wives, speaks falsehood and takes intoxicating drinks, what shall we do with his good looks, his Vedas and his birth?

"Sirs! A brahmana is a man of morality, of steadfast of morality and is endowed with established morality.

"He is a wise man of keen intellect who deserves to be the first or the second man to have the honour of holding the sacrificial ladle.

Therefore, Sirs! A brahmana who possesses these two attributes is decalred brahmana by fellow Brahihaṇnas and anyone who possesses these two attributes and declares,; I am a brahmana does so rightly, and he is not falling into balse speech.”

၃၁၆။ ထိုစဉ်အခါ၌ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၏ တူဖြစ်သော အင်္ဂကမည်သော လုလင်သည် ထို ပရိသတ်၌ထိုင် နေလျက် ရှိ၏။ ထိုအခါ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် ထိုပုဏ္ဏားတို့အား ဤစကားကို ဆို၏။

"အသျှင်တို့ ငါ၏တူဖြစ်သော ဤအင်္ဂကလုလင်ကို မြင်ကြကုန်၏ (မဟုတ်) လော"။

"အသျှင်မြင်ကြပါကုန်၏"။

အသျှင်တို့ စင်စစ် အင်္ဂကလုလင်သည် အဆင်းလှ၏။ ရှုချင်ဖွယ်ရှိ၏။ ကြည်ညိုဖွယ်ရှိ၏။ ကောင်းမြတ်သော အဆင်းသဏ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဗြဟ္မာနှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏။ ဗြဟ္မာနှင့်တူသော

--

ကိုယ်ရှိ၏။ ခုံညားသော ကိုယ်ခန္ဓာရှိ၏။ ဤပရိသတ်၌ ရဟန်းဂေါတမကို ထား၍ ထိုအင်္ဂကလုလင်နှင့်အဆင်း အားဖြင့် တူမျှသောသူ မရှိ၊ အင်္ဂကလုလင်သည် ဝေဒကျမ်းလာ ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုတတ်၏။ ဝေဒကျမ်းတို့ကို ဆောင်၏။ အဘိဓာန် 'နိဃဏ္ဍု' ကျမ်း၊ အလင်္ကာ 'ကေဠုဘကျမ်း'၊ သဒ္ဒါ 'အက္ခရပ္ပဘေဒ' ကျမ်း၊ ငါးခုမြောက် ဣ တိဟာသကျမ်းနှင့်တကွ ဗေဒင်သုံးပုံတို့၏ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ရောက်၏။ ပဒကျမ်းကို တတ်၏။ ဗျာကရုဏ်းကျမ်း ကို တတ်၏။ လောကာယတကျမ်းမဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်းတို့၌ အကြွင်းမဲ့ တတ် မြောက်၏။ ငါသည်ပင် ထို အင်္ဂကလုလင်အားဝေဒကျမ်းတို့ကို ပို့ချပေးထား၏။ အင်္ဂကလုလင်သည် အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဖက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ် ရှိ၏။ ဘိုးဘေး ခုနစ်ဆက်တိုင်အောင် မျိုးရိုး သန့်သော အမိဝမ်း ရှိ၏။ ဇာတ်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့် အပယ် မခံရ၊ အကဲ့ရဲ့မခံရ။ ငါသည် ထိုအင်္ဂက လုလင်၏ အမိအဖတို့ကို သိ၏။ အကယ်၍ အင်္ဂက လုလင်သည် သူ့အသက်ကိုမူလည်း သတ်ငြားအံ၊ မပေးသည်ကိုမူလည်း ယူငြားအံ၊ သူ၏ မယားကိုလည်း သွားလာငြားအံ၊ မမှန်သော စကားကိုမူလည်း ပြောငြားအံ၊ သေရည်ကိုမူလည်းသောက်ငြားအံ၊ အသျှင်တို့ ဤသို့ပြုရာ၌ အဆင်းသည် အဘယ်မူ အံ့နည်း၊ ဝေဒကျမ်းတို့သည်အဘယ်မူအံ့နည်း၊ ဇာတ်သည် အဘယ်မူအံ့ နည်း၊ အသျှင်တို့ ပုဏ္ဏားသည်-သီလရှိ၏။ ကြီးပွားသော သီလလည်း ရှိ၏။ ကြီးပွားသော သီလနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ပညာရှိ၏။ ထက်မြက်သော ဉာဏ်လည်း ရှိ၏။ ယဇ်ယောက်မကိုင်သော သူတို့တွင် ပဌမ သော်လည်းကောင်း ဒုတိယသော်လည်းကောင်း ဖြစ်၏။

အသျှင်တို့ ဤနှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို ပုဏ္ဏားတို့သည် ပုဏ္ဏားဟု ပညတ်ကုန်၏။ (ဤနှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသူသည်လည်း) 'ငါ ပုဏ္ဏား'ဟု ဆိုသော် မှန်စွာ ဆိုသည် မည်ရာပါ၏။ မမှန်ပြောဆိုခြင်းသို့ လည်း မရောက်ရာဟု (ဆို၏)။

Sīlapaññākathā သီလပညာကထာ

Morality and Knowledge as the Noblest of Virtues သီလနှင့်ပညာကို အမြတ်ဆုံးဟုဆိုခြင်း

317. “Imesaṃ pana, brāhmaṇa, dvinnam aṅgānam sakkā ekaṃ aṅgam t̥hapayitvā ekena aṅgena samannāgataṃ brāhmaṇā brāhmaṇam paññāpetum; ‘brāhmaṇosmī’ti ca vadamāno sammā vadeyya, na ca pana musāvādaṃ āpajjeyyā”ti? “No hi daṃ, bho gotama. Sīlaparidhotā hi, bho gotama, paññā; paññāparidhotam sīlam. Yattha sīlam tattha paññā, yattha paññā tattha sīlam. Sīlavato paññā, paññavato sīlam. Sīlapaññāṇaṃ pana lokasmiṃ aggamakkhāyati. Seyyathāpi, bho gotama, hatthena vā hattham dhomeyya, pādena vā pādam dhomeyya; evameva kho, bho gotama, sīlaparidhotā paññā, paññāparidhotam sīlam. Yattha sīlam tattha paññā, yattha paññā tattha sīlam. Sīlavato paññā, paññavato sīlam. Sīlapaññāṇaṃ pana lokasmiṃ aggamakkhāyati”ti. “Evametam, brāhmaṇa, evametam, brāhmaṇa, sīlaparidhotā hi, brāhmaṇa, paññā, paññāparidhotam sīlam. Yattha sīlam tattha paññā, yattha paññā tattha sīlam. Sīlavato paññā, paññavato sīlam. Sīlapaññāṇaṃ pana lokasmiṃ aggamakkhāyati. Seyyathāpi, brāhmaṇa, hatthena vā hattham dhomeyya, pādena vā pādam dhomeyya; evameva kho, brāhmaṇa, sīlaparidhotā paññā, paññāparidhotam sīlam. Yattha sīlam tattha paññā, yattha paññā tattha sīlam. Sīlavato paññā, paññavato sīlam. Sīlapaññāṇaṃ pana lokasmiṃ aggamakkhāyati .

၃၁၇။ “လူမေသံ ပန၊ ဗြာဟ္မဏ၊ ဒွိန္နံ အင်္ဂါနံ သက္ကာ ဧကံ အင်္ဂိ ဌပယိတွာ ဧကေန အင်္ဂေန သမန္နာဂတံ ဗြာဟ္မဏာ ဗြာဟ္မဏံ ပညပေတံ; ‘ဗြာဟ္မဏောသ္မိ’တိ စ ဝဒမာနော သမ္မာ ဝဒေယျ၊ န စ ပန မုသာဝါဒံ အာပဇ္ဇေယျ”တိ? “နော ဟိဒံ၊ ဘော ဂေါတမ။ သီလပရိဇောတာ ဟိ၊ ဘော ဂေါတမ၊ ပညာ; ပညာပရိဇောတံ သီလံ။ ယတ္ထ သီလံ တတ္ထ ပညာ၊ ယတ္ထ ပညာ တတ္ထ သီလံ။ သီလဝတော ပညာ၊ ပညဝတော သီလံ။ သီလပညာဏန္တ ပန လောကသ္မိ အဂ္ဂမက္ခိယတိ။ သေယျထာပိ၊ ဘော ဂေါတမ၊ ဟတ္ထေန ဝါ ဟတ္ထံ ဧဝေယျ၊ ပါဒေန ဝါ ပါဒံ ဧဝေယျ; ဧဝေမေ ခေါ၊ ဘော ဂေါတမ၊ သီလပရိဇောတာ ပညာ၊ ပညာပရိဇောတံ သီလံ။ ယတ္ထ သီလံ တတ္ထ ပညာ၊ ယတ္ထ ပညာ တတ္ထ သီလံ။ သီလဝတော ပညာ၊ ပညဝတော သီလံ။ သီလပညာဏန္တ ပန လောကသ္မိ အဂ္ဂမက္ခိယတိ”တိ။ “ဧဝေမေတံ၊ ဗြာဟ္မဏ၊ ဧဝေမေတံ၊ ဗြာဟ္မဏ၊ သီလပရိဇောတာ ဟိ၊ ဗြာဟ္မဏ၊ ပညာ၊ ပညာပရိဇောတံ သီလံ။ ယတ္ထ သီလံ တတ္ထ ပညာ၊ ယတ္ထ ပညာ တတ္ထ သီလံ။ သီလဝတော ပညာ၊ ပညဝတော သီလံ။ သီလပညာဏန္တ ပန လောကသ္မိ အဂ္ဂမက္ခိယတိ။ သေယျထာပိ၊ ဗြာဟ္မဏ၊ ဟတ္ထေန ဝါ ဟတ္ထံ ဧဝေယျ၊ ပါဒေန ဝါ ပါဒံ ဧဝေယျ; ဧဝေမေ ခေါ၊ ဗြာဟ္မဏ၊ သီလပရိဇောတာ ပညာ၊ ပညာပရိဇောတံ သီလံ။ ယတ္ထ သီလံ တတ္ထ ပညာ၊ ယတ္ထ ပညာ တတ္ထ သီလံ။ သီလဝတော ပညာ၊ ပညဝတော သီလံ။ သီလပညာဏန္တ ပန လောကသ္မိ အဂ္ဂမက္ခိယတိ ။

317. "Brahmaṇa! Will it be possible for the brahmaṇas to declare him a brahmaṇa who is endowed only with one attribute out of the two, after the other has been left out? Will that Brahmana who possesses only one attribute be left out? Will that Brahmana who possesses only one attribute be decalring himself rightly as a brahamṇa without falling into false speech?"

That, O Gotama, will not be possible. O Gotama! Knowledge is washed clean by morality and so is morality washed clean by knowledge. When one possesses morality, one possesses knowledge: and when one possesses knowledge, one possesses morality. One who is accomplished in morality is also accomplished in knowledge; and one who is accomplished in knowledge is also accomplished in morality, In this world morality and knowledge are deemed to be most supreme. O Gotama! As one washes one hand with the other and one foot with the other, so does, O Gotama, one washes morality with knowledge and knowledge with morality, When one possesses morality, one possesses knowledge and when one possesses knowledge, one possesses morality. One who is accomplished in morality is also accomplished in knowledge; and one who is accomplished in knowledge is also accomplished in morality. In this world morality and knowledge are deemed to be the most supreme.” |

Brahmaṇa! This is truē! Brahmaṇa! This is true! Knowledge, Brahmaṇa, is washed clean by morality and so is morality washed clean by knowledge. When one possesses morality, one possesses knowledge; and when one possesses knowledge, one possesses morality. One who is accomplished in morality is also accomplished in knowledge. In this world morality and knowledge are deemed to be the most srpreme. Brahmaṇa! As one washes one hand with the other and one foot with the other so does one washes morality with knowledge, and knowledge with morality. 'When one possesses morality, one possesses knowledge, and when one possesses knowledge, one possesses morality. One who is accomplished in morality is also accomplished in knowledge; and one who 1is accomplished in knowledge is also accomplished in morality. In this world morality and knowledge are deemed to be the most supreme.”

၃၁၇။ ပုဏ္ဏား ဤနှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့တွင် အင်္ဂါတစ်ပါးကို ထား၍ အင်္ဂါတစ်ပါးတည်းနှင့် ပြည့်စုံ သူကိုပုဏ္ဏား တို့သည် ပုဏ္ဏားဟု ပညတ်ခြင်းငှါ တတ်နိုင်ပါသလော၊ (အင်္ဂါတစ်ပါးတည်းနှင့် ပြည့်စုံသူသည်လည်း) ' ငါ ပုဏ္ဏား'ဟု ဆိုသော် မှန်စွာ ဆိုသည် မည်ရာသလော၊ မမှန်ပြောဆိုခြင်းသို့လည်းမရောက်နိုင်ရာသလော။

အသျှင်ဂေါတမ မတတ်နိုင်ပါ။ အသျှင်ဂေါတမ ပညာကို သီလဖြင့် ဆေးကြောရပါ၏။ သီလကို ပညာဖြင့် ဆေးကြောရပါ၏။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌ သီလရှိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ ပညာရှိပါ၏။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌ ပညာရှိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ သီလရှိပါ၏။ သီလရှိသော သူအား ပညာရှိပါ၏။ ပညာရှိသော သူအား သီလရှိပါ၏။ သီလနှင့် ပညာကို လောက၌ အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်၏။ အသျှင်ဂေါတမ လက် (တစ်ဖက်) ဖြင့်လက် (တစ်ဖက်) ကို ဆေးကြောရာ သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ခြေ (တစ်ဖက်) ဖြင့် ခြေ (တစ်ဖက်) ကိုဆေးကြော ရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း အသျှင် ဂေါတမ ဤအတူပင် ပညာကို သီလဖြင့်ဆေးကြောရပါ၏။ သီလကို ပညာဖြင့် ဆေးကြောရပါ၏။ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၌ သီလ ရှိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ ပညာရှိပါ၏။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌ ပညာရှိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ သီလရှိပါ၏။ သီလရှိ သော သူအား ပညာ ရှိပါ၏။ ပညာရှိသော သူအား သီလရှိပါ၏။ သီလနှင့် ပညာကို လောက၌ အမြတ်ဆုံးဟု ဆို အပ်ပါ၏။

ပုဏ္ဏား ဤစကားသည် ဤအတိုင်းပင် မှန်ပေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤစကားသည် ဤအတိုင်းပင် မှန်ပေ၏။ ပုဏ္ဏား ပညာ ကို သီလဖြင့် ဆေးကြောရ၏။ သီလကို ပညာဖြင့် ဆေးကြောရ၏။ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၌သီလရှိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ ပညာရှိ၏။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌ ပညာရှိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ သီလရှိ၏။ သီလရှိ သောသူအား ပညာရှိ၏။ ပညာရှိသော သူ အား သီလရှိ၏။ သီလနှင့် ပညာကို လောက၌ အမြတ်ဆုံးဟုဆိုအပ်၏။ ပုဏ္ဏား လက် (တစ်ဖက်) ဖြင့် လက် (တစ်ဖက်) ကို ဆေးကြောရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ခြေ (တစ်ဖက်) ဖြင့် ခြေ (တစ်ဖက်) ကို ဆေးကြောရာ သကဲ့သို့လည်းကောင်း ပုဏ္ဏား ဤအတူပင် ပညာကိုသီလဖြင့် ဆေးကြောရ၏။ သီလကို ပညာဖြင့် ဆေးကြော ရ၏။ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၌ သီလ ရှိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ ပညာ ရှိ၏။ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၌ ပညာရှိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ သီလရှိ၏။ သီလရှိသော သူအားပညာရှိ၏။ ပညာရှိသော သူအား သီလရှိ၏။ သီလနှင့် ပညာကို လောက၌ အမြတ်ဆုံးဟု ဆို အပ်၏။

318. “Katamaṃ pana taṃ, brāhmaṇa, sīlaṃ? Katamā sā paññā”ti? “Ettakaparamāva mayaṃ, bho gotama, etasmim atthe. Sādhū vata bhavantamyeva gotamaṃ paṭibhātu etassa bhāsitassa attho”ti. “Tena hi, brāhmaṇa, suñohi; sādhukaṃ manasikarohi; bhāsisāmi”ti. “Evaṃ, bho”ti kho soṇadaṇḍo brāhmaṇo bhagavato paccassosi. Bhagavā etadavoca – “idha, brāhmaṇa, tathāgato loka uppajjati araham sammāsambuddho...pe... (yathā 190-212 anucchedesu tathā vitthāretabbam). Evaṃ kho, brāhmaṇa, bhikkhu sīlasampanno hoti. Idam kho taṃ, brāhmaṇa, sīlaṃ...pe... paṭhamam jhānam upasampajja viharati...pe... dutiyam jhānam...pe... tatiyam jhānam...pe... catuttham jhānam upasampajja viharati...pe... ñānadassanāya cittaṃ abhinīharati, abhininnāmeti. Idampissa hoti paññāya...pe... nāparam itthattāyāti pajānāti, idampissa hoti paññāya ayam kho sā, brāhmaṇa, paññā”ti.

၃၁၈။ “ကတမံ ပန တံ၊ ဗြာဟ္မဏ၊ သီလံ? ကတမာ သာ ပညာ”တိ? “ဧတ္တကပရမာဝ မယံ၊ ဘော ဂေါတမ၊ ဧတ သ္မိ အတ္ထေ။ သာဓု ဝတ ဘဝန္တယေဝ ဂေါတမံ ပဋိဘာတု ဧတဿ ဘာသိတဿ အတ္ထော”တိ။ “တေန ဟိ၊

ပြာဟ္မဏ၊ သုဏောဟိ၊ သာဓုကံ မနသိကရောဟိ၊ ဘာသိဿာမီ”တိ။ “ဧဝံ ဘော”တိ ခေါ သောဏဒဏ္ဍော ပြာ
ဟ္မဏော ဘဂဝတော ပစ္စသောသိ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ - “ဣဓ၊ ပြာဟ္မဏ၊ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ
အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ပေ။ (ယထာ ၁၉၀-၂၁၂ အနုစ္ဆေဒေသု တထာ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ)။ ဧဝံ ခေါ၊ ပြာဟ္မဏ၊ ဘိက္ခု၊
သီလသမ္ပန္နော ဟောတိ။ ဣဒံ ခေါ တံ၊ ပြာဟ္မဏ၊ သီလံ။ပေ။ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ပေ။ ဒုတိယံ ဈာ
နံ။ပေ။ တတိယံ ဈာနံ။ပေ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ပေ။ ဉာဏဒဿနာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ၊
အဘိနိန္နာမေတိ။ ဣဒမ္ဗိဿ ဟောတိ ပညာယ။ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတိ၊ ဣဒမ္ဗိဿ ဟောတိ
ပညာယ အယံ ခေါ သာ၊ ပြာဟ္မဏ၊ ပညာ”တိ။

318. "What, brahmaṇa, is that morality and what that knowledge?"

O Gotama! When it comes to this, I know only this much.

So I make this request. It will be well and good if the Revered Gotama elucidate to us the
meaning of the terms, morality and knowledge."

In that case, brahmaṇa, listen and pay good attention. I shall speak."

"Very well, Sir," said Brahmaṇa Soṇadaṇḍa to the Bhagavā who then delivered this
discourse.

"Brahmaṇa! There has appeared in this world the Bhagavā who is worthy of special
veneration, who truly comprehends all Dhammas by his own intellect and insight ...p... (This may
be expanded as in the Samanahūaphala Sutta ...p...)

"Brahmaṇa! Thus is the bhikkhu accomplished in morality. Brahmaṇa! This is (threefold)
morality ...p...

The bhikkhu attains the first jhana ...p...

The bhikkhu attains the second jhana ...p... The bhikkhu attains the third jhana ...p... The
bhikkhu attains the fourth jhana ...p...

He knows that he has nothing more to do with regard to the realization of the path. And
that is the knowledge attained by the bhikkhu.

Brahmaṇa! These (eight categories of) knowledge constitute knowledge."

၃၁၈။ ပုဏ္ဏား ထိုသီလကား အဘယ်နည်း၊ ထိုပညာကား အဘယ်နည်း-အသျှင်ဂေါတမ ဤအရာ၌ အကျွန်ုပ်
တို့သည် ဤမျှလောက်ကိုသာ သိပါကုန်၏။ ထို့ကြောင့် တောင်းပန်ပါ၏။ ထို (သီလ ပညာ ဟူသော) စကား၏
အနက်သဘောကို အသျှင်ဂေါတမသည်ပင်လျှင်ဟောတော်မူပါလော။

ပုဏ္ဏား သို့ဖြစ်လျှင် နာကြားလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောကြားပေအံ။

"အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ"ဟု သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။
မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။

"ပုဏ္ဏား ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော။ပ။
မြတ်စွာဘုရားသည် ဤလောက၌ ပွင့်တော်မူ၏။ပ။ [သာမညဖလသုတ်၌ အကျယ်ချဲ့သကဲ့သို့ နည်းတူပင် ဤ
သောဏဒဏ္ဍသုတ်၌လည်း ချဲ့အပ်၏]

ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် သီလနှင့် ပြည့်စုံပေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤ (သုံးမျိုးသောသီလ) သည် ထို (မူလက ငါဆို
ခဲ့သော) သီလပင်တည်း။

--

။ပ။၁ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ပ။၂ ဒုတိယဈာန်သို့။ပ။ တတိယဈာန်သို့။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ရောက်၍
နေ၏။ပ။

။ပ။ ဝိပဿနာဉာဏ်အမြင်အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ပ။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ပညာပင်တည်း။

။ပ။၄ ဤမဂ်ကိစ္စအလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီဟု သိ၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ပညာပင်
တည်း။

ပုဏ္ဏား ဤ (ရှစ်မျိုးသော ပညာ) သည် ထို (မူလက ငါဆိုခဲ့သော) ပညာပင်တည်းဟု ဟောတော်မူ၏။

Sonadaṇḍaupaśakattapaṭivedanā သောဏဒဏ္ဍဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာ

Sonadanda Requests for a Discipleship သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား ဥပါသကာအဖြစ် လျှောက်ထားခြင်း

319. Evaṃ vutte, soṇadaṇḍo brāhmaṇo bhagavantam etadavoca – “abhikkantaṃ , bho
gotama, abhikkantaṃ, bho gotama . Seyyathāpi, bho gotama, nikkujjitaṃ vā ukkujjeyya,
paṭicchannaṃ vā vivareyya, mūḷhassa vā maggaṃ ācikkheyya, andhakāre vā telapajjotaṃ
dhāreyya, ‘cakkhumanto rūpāni dakkhanti’ti; evamevaṃ bhotā gotamena anekapariyāyena
dhammo pakāsito. Esāhaṃ bhavantaṃ gotamaṃ saraṇaṃ gacchāmi, dhammañca,
bhikkhusaṅghañca. Upāsakaṃ maṃ bhavaṃ gotamo dhāretu ajjatagge pāṇupetaṃ saraṇaṃ
gataṃ . Adhivāsetu ca me bhavaṃ gotamo svātanāya bhattaṃ saddhiṃ bhikkhusaṅghenā”ti.
Adhivāsesi bhagavā tuṇhībhaṇa.

၃၁၉။ ဧဝံ ဝုတ္တေ၊ သောဏဒဏ္ဍော ပြာဟူဏော ဘဂဝန္တံ ဧတဒေါစ - “အဘိက္ကန္တံ၊ ဘော ဂေါတမ၊ အဘိက္ကန္တံ၊ ဘော ဂေါတမ ။ သေယျထာပိ၊ ဘော ဂေါတမ၊ နိက္ကုဒ္ဓိတံ ဝါ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မူဠဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္ဓကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ၊ ‘စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ’တိ; ဧဝမေဝံ ဘောတာ ဂေါတမေန အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော။ ဧသာဟံ ဘဂဝန္တံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မဉ္စ၊ ဘိက္ခုသဃီဉ္စ။ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတံ ။ အဓိဝါသေတု စ မေ ဘဝံ ဂေါတမော သွာတနာယ ဘတ္တံ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသဃီနာ”တိ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှိဘာဝေန။

319. When this was said, Brahmaṇa Sonadaṇḍa addressed the Bhagavā, thus,

"Excellent, O Gotama, is the dhamma! Excellent, O Gotama, is the dhamma! Just as one has turned up what lies upside down, just as one has uncovered what lies covered, just as one shows the way to another who is lost, just as one holds up a lamp in the darkness for those who have eyes to see

visible objects, even so has the Revered Gotama revealed the dhamma to me in various ways.

Revered Gotama! I take refuge in the Revered Gotama. I take refuge in the Dhamma. I take refuge in the Saṃgha. Please take me as a lay disciple from now on till the end of my life. Furthermore, please accept my offering of alms-food tomorrow morning for Revered Gotama and the Order consisting of bhikkhus.' The Bhagavā showed assent by remaining silent.

၃၁၉။ ဤသို့ ဟောတော်မူသော် သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏။
"အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဂေါတမ မှောက်ထားသည်ကို လှန်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သောသူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ 'မျက်စိအမြင်ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်'ဟုအမှိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း (အသျှင်ဂေါတမ) ဤအတူသာလျှင်အသျှင်ဂေါတမသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏။ အသျှင်ဂေါတမအကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ တရားတော်ကိုလည်းကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို 'ယနေ့မှ စ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သောဥပါသကာ'ဟုမှတ်တော်မူပါ။ (ထို့ပြင်) အသျှင်ဂေါတမသည်ရဟန်းသံဃာနှင့် အတူနက်ဖြန်အဖို့ အကျွန်ုပ်၏ ဆွမ်းကိုလည်း လက်ခံတော်မူပါ"ဟု လျှောက်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။

320. Atha kho soṇadaṇḍo brāhmaṇo bhagavato adhivāsanam viditvā utthāyāsanā bhagavantam abhivādetvā padakkhiṇam katvā pakkāmi. Atha kho soṇadaṇḍo brāhmaṇo

tassā rattiyā accayena sake nivesane paṇītaṃ khādanīyaṃ bhojanīyaṃ paṭiyādāpetvā bhagavato kālaṃ ārocāpesi – “kālo, bho gotama, niṭṭhitaṃ bhatta”nti. Atha kho bhagavā pubbaṇhasamayaṃ nivāsetvā pattacīvaramādāya saddhiṃ bhikkhusaṅghena yena soṇadaṇḍassa brāhmaṇassa nivesanaṃ tenupasaṅkami ; upasaṅkamitvā paṇīṭatte āsane nisīdi. Atha kho soṇadaṇḍo brāhmaṇo buddhappamukhaṃ bhikkhusaṅghaṃ paṇītena khādanīyena bhojanīyena sahatthā santappesi sampavāresi.

၃၂၀။ အထ ခေါ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝတော အဓိဝါသနံ ဝိဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ။ အထ ခေါ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော တဿာ ရတ္တိယာ အစ္စယေန သကေ နိဝေသနေ ပဏီတံ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ပဋိယာဒပေတွာ ဘဂဝတော ကာလံ အာရောစာပေသိ - “ကာလော၊ ဘော ဂေါတမ၊ နိဋ္ဌိတံ ဘတ္တ”န္တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏုသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒယ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသ ဃေန် ယေန သောဏဒဏ္ဍဿ ဗြာဟ္မဏဿ နိဝေသနံ တေနုပသင်္ကမိ ; ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။ အထ ခေါ သောဏဒဏ္ဍော ဗြာဟ္မဏော ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသဃီ ပဏီတေန ခါဒနီယေန ဘောဇနီယေန သဟတ္တာ သန္တပေသိ သမ္ပဝါရေသိ။

320. Then Brahmana ṢSoṇadaṇḍa, knowing that the Bhagavā had accepted the invitation; stood up from his place and left after doing obeisance to him.

As night passed into day, Brahmana Sonadanda prepared the alms-food both hard and soft, and let it be known to the Bhagavā that it was ready, saying, "It is time, O Gotama. The meal is ready."

Then, in that morning, the Bhagavā, rearranging his robes, taking the great robe and the alms bowl went to the house of Brahmana Sonadanda with a retinue of the bhikkhus of the Order, took his seat in the prepared place together with the bhikkhus of the Order.

Then Brahmana Soṇadaṇḍa personally attended on the Bhagavā, offering choice hard and soft with his own hands till the Bhagavā caused him to stop signifying he had had enough.

၃၂၀။ ထိုအခါ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ခံတော်မူခြင်းကို သိ၍ နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ အရိုအသေပြုပြီးလျှင် ဖဲခွါသွားလေ၏။

ထိုအခါ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် ထို ညဉ့်လွန်မြောက်ပြီးနောက် မိမိ နေအိမ်၌ မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို စီရင်စေ၍ "အသျှင်ဂေါတမ အချိန်တန်ပါပြီ၊ ဆွမ်း ပြင်ပြီးပါပြီ"ဟု မြတ်စွာဘုရားအားအချိန် (တန်ကြောင်း) ကို လျှောက်စေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ (သင်္ကန်းကို) ပြင်ဝတ်တော်မူ၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူလျက်ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားအိမ်သို့ ချဉ်းကပ်တော်မူပြီးလျှင် ပြင်ထားသော နေရာ၌ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ထိုင်နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် ဘုရားအမှူးရှိသော ရဟန်းသံဃာကို မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ဖြင့် ရောင့်ရဲသည့်တိုင်အောင် မိမိကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေး၏။

321. Atha kho soṇadaṇḍo brāhmaṇo bhagavantam bhuttāviṃ onītapattapāṇiṃ aṅṅātaram nīcam āsanam gahetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinno kho soṇadaṇḍo brāhmaṇo bhagavantam etadavoca – “ahañceva kho pana, bho gotama, parisagato samāno āsanā vuṭṭhahitvā bhavantam gotamam abhivādeyyam, tena maṃ sā parisā paribhaveyya. Yaṃ kho pana sā parisā paribhaveyya, yasopi tassa hāyetha. Yassa kho pana yaso hāyetha, bhogāpi tassa hāyeyyum. Yasoladdhā kho panamhākaṃ bhogā. Ahañceva kho pana, bho gotama, parisagato samāno aṅṅajaliṃ paggaṇheyyam, āsanā me taṃ bhavam gotamo paccuṭṭhānaṃ dhāretu. Ahañceva kho pana, bho gotama, parisagato samāno veṭṭhanaṃ omuñceyyam, sirasā me taṃ bhavam gotamo abhivādanaṃ dhāretu. Ahañceva kho pana, bho gotama, yānagato samāno yānā paccorohitvā bhavantam gotamam abhivādeyyam, tena maṃ sā parisā paribhaveyya. Yaṃ kho pana sā parisā paribhaveyya, yasopi tassa hāyetha, yassa kho pana yaso hāyetha, bhogāpi tassa hāyeyyum. Yasoladdhā kho panamhākaṃ bhogā. Ahañceva kho pana, bho gotama, yānagato samāno patodalatṭhiṃ abbhunnāmeyyam, yānā me taṃ bhavam gotamo paccorohanaṃ dhāretu. Ahañceva kho pana, bho gotama, yānagato samāno chattaṃ apanāmeyyam, sirasā me taṃ bhavam gotamo abhivādanaṃ dhāretu”ti.

၃၂၁။ အထ ခေါ် သောဏဒဏ္ဍော ပြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ ဘုတ္တဝီ ဩနိတပတ္တပါဏီ အညတရံ နိစံ အာသနံ ဂဟေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသီန္နော ခေါ် သောဏဒဏ္ဍော ပြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ - “အဟဇ္ဇေဝ ခေါ် ပန၊ ဘော ဂေါတမ၊ ပရိသဂတော သမာနော အာသနာ ဝုဠဟိတွာ ဘဂဝန္တံ ဂေါတမံ အဘိဝါဒေယျံ၊ တေနမံ သာ ပရိသာ ပရိဘဝေယျ။ ယံ ခေါ် ပန သာ ပရိသာ ပရိဘဝေယျ၊ ယသောပိ တဿ ဟာယေထ။ ယဿ ခေါ် ပန ယသော ဟာယေထ၊ ဘောဂိပိ တဿ ဟာယေယျ။ ယသောလဒ္ဓါ ခေါ် ပနမှာကံ ဘောဂိ။ အဟဇ္ဇေဝ ခေါ် ပန၊ ဘော ဂေါတမ၊ ပရိသဂတော သမာနော အဇ္ဈလီ ပဂ္ဂဏေယျံ၊ အာသနာ မေ တံ ဘဝံ ဂေါတမော ပစ္စုဋ္ဌာနံ ဓာရေတု။ အဟဇ္ဇေဝ ခေါ် ပန၊ ဘော ဂေါတမ၊ ပရိသဂတော သမာနော ဝေဠုနံ ဩမုဇ္ဈေယျံ၊ သိရသာ မေ တံ ဘဝံ ဂေါတမော အဘိဝါဒနံ ဓာရေတု။ အဟဇ္ဇေဝ ခေါ် ပန၊ ဘော ဂေါတမ၊ ယာနဂတော သမာနော ယာနာ ပစ္စောရောဟိတွာ ဘဂဝန္တံ ဂေါတမံ အဘိဝါဒေယျံ၊ တေန မံ သာ ပရိသာ ပရိဘဝေယျ။ ယံ ခေါ် ပန သာ ပရိသာ ပရိဘဝေယျ၊ ယသောပိ တဿ ဟာယေထ၊ ယဿ ခေါ် ပန ယသော ဟာယေထ၊ ဘောဂိပိ တဿ ဟာယေယျ။

ယသောလဒ္ဓါ ခေါ် ပနမှာကံ ဘောဂါ။ အဟဉ္ဇေဝ ခေါ် ပန၊ ဘော ဂေါတမ၊ ယာနဂတော သမာနော ပတောဒလဋ္ဌိ အပ္ပန္နာမေယျံ၊ ယာနာ မေ တံ ဘဝံ ဂေါတမော ပစ္စောရောဟနံ ဓာရေတု။ အဟဉ္ဇေဝ ခေါ် ပန၊ ဘော ဂေါတမ၊ ယာနဂတော သမာနော ဆတ္တံ အပနာမေယျံ၊ သီရဿာ မေ တံ ဘဝံ ဂေါတမော အဘိဝါဒနံ ဓာရေတူ”တိ။

321. When the Bhagavā had finished his meal and withdrawn his hand from the bowl, Brahmana Sondanda took a low seat and sat thereon.

Having thus taken his seat, Brahmaṇa Sondaṇḍa addressed the Bhagavā thus:

"O Gotama! If I get up and do obeisance to the Revered Gotama amidst this assembly I stand to be humiliated by that assembly. One who is thus humiliated by the assembly would lose reputation. One losing reputation would lose one's wealth. As a matter of fact, we are affluent because we gain wealth out of our reputation.

O Gotama! If I remove my turban whilst in the midst of the assembly, the Revered Gotama will please take this removing of the turban as a token of doing obeisance with (the bowing of) the head.

O Gotama! If, riding on the chariot, I were to alight from it to do obeisance to the Revered Gotama, the assembly would humiliate me for that. One who is humiliated by the assembly will lose reputation. One losing reputation would lose one's wealth. As a matter of fact, we are affluent because we gain wealth out of our reputation.

O Gotama! Then, as I am riding the chariot, I rise my whip, the Revered Gotama will please take this raising of the whip as a token of alighting from the chariot.

O Gotama! When, as I am riding the chariot, I put away my umbrella, the Revered Gotama will please take this putting away of the umbrella as a token of doing obeisance with (the bowing of) the head.

၃၂၁။ မြတ်စွာဘုရား ဆွမ်းစားပြီး၍ သပိတ်မှ လက်ကို ဖယ်ပြီးသောအခါ သောဏဒဏ္ဍ ပုဏ္ဏားသည်နိမ့်သော ထိုင်စရာ တစ်ခုကို ယူ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်၏။

တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးလျှင် သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် ပရိသတ်ထဲ၌ ရောက်နေသောအခါ နေရာမှ ထ၍ အသျှင်ဂေါတမကိုရှိခိုးငြားအံ၊ ထိုသို့ ရှိခိုးခြင်းကြောင့် ထိုပရိသတ်သည် အကျွန်ုပ်ကို ကဲ့ရဲ့ရာ၏။ ထိုပရိသတ်၏အကဲ့ရဲ့ခံရသူအား ကျော်စောခြင်းသည်လည်း ဆုတ်ယုတ်ရာ၏။ ကျော်စောခြင်း ဆုတ်ယုတ်သူအားစည်းစိမ်တို့သည်လည်း ဆုတ်ယုတ်ကုန်ရာ၏။ စင်စစ် အကျွန်ုပ်တို့သည် စည်းစိမ်တို့ကို ကျော်စောခြင်းကြောင့် ရပါကုန်၏။အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် ပရိသတ်ထဲ၌ ရောက်နေသောအခါ လက်အုပ်ချီငြားအံ၊ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်၏ ထိုလက်အုပ်ချီခြင်းကို ထိုင်ရာမှ ထ၍ ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်းဟု မှတ်တော် မူပါ။အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် ပရိသတ်ထဲ၌

ရောက်သောအခါ ဦးရစ်ကို ချွတ်ငြားအံ၊ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်၏ ထိုဦးရစ်ချွတ်ခြင်းကို ဦးခေါင်းဖြင့် ရှိခိုးခြင်းဟု

--

မှတ်တော်မူပါ။ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် ယာဉ်ထက်၌ ရောက်နေသောအခါ ယာဉ်ထက်မှ ဆင်းသက်၍ အသျှင်ဂေါတမကို ရှိခိုးငြားအံ၊ ထိုသို့ ရှိခိုးခြင်းကြောင့် ထိုပရိသတ်သည် အကျွန်ုပ်ကို ကဲ့ရဲ့ရာ၏။ ထိုပရိသတ်၏ အကဲ့ရဲ့ခံရသူအား ကျော်စောခြင်းသည်လည်း ဆုတ်ယုတ်ရာ၏။ ကျော်စောခြင်း ဆုတ်ယုတ်သူအား စည်းစိမ် တို့သည်လည်း ဆုတ်ယုတ်ကုန်ရာ၏။ စင်စစ် အကျွန်ုပ်တို့သည် စည်းစိမ်တို့ကိုကျော်စောခြင်းကြောင့် ရပါ ကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် ယာဉ်ထက်၌ ရောက်နေသောအခါ နှင်တံကို မြှောက်ငြားအံ၊ အသျှင် ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်၏ ထိုနှင်တံမြှောက်ခြင်းကို ယာဉ်မှ ဆင်းသက်ခြင်းဟု မှတ်တော်မူပါ။ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် ယာဉ်ထက်၌ ရောက်နေသောအခါ ထီးကို ဖယ်ငြားအံ၊ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်၏ ထိုထီး ဖယ်ခြင်းကို ဦးခေါင်းဖြင့် ရှိခိုးခြင်းဟု မှတ်တော်မူပါ"ဟု လျှောက်၏။

322. Atha kho bhagavā soṇadaṇḍaṃ brāhmaṇaṃ dhammiyā kathāya sandassetvā samādapetvā samuttejetvā sampahaṃsetvā uttḥāyāsanā pakkāmiti.

၃၂၂။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သောဏဒဏ္ဍံ ပြာဟ္မဏံ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တသေတွာ သမာဒပေတွာ သမုတ္တေဇေ တွာ သမ္ပဟံသေတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ခာမိတိ။

322. Then the Bhagavā rose from his seat and left the place as he had by a discourse, shown Brahmanā Sondaṇḍa the advantages accruing from the dhamma and made him get established in it, eager and delighted in the practice of it.

၃၂၂။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားကို တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်စေ၍ ရွှင်လန်းစေပြီးလျှင်နေရာမှ ထ၍ ဖဲခွါကြွ သွားတော်မူလေသတည်း။

Soṇadaṇḍasuttaṃ niṭṭhitam catuttham. သောဏဒဏ္ဍသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ စတုတ္ထံ။

End of Sonadanda Sutta, the fourth in this Vagga. လေးခုမြောက်သော သောဏဒဏ္ဍသုတ်ပြီး၏။